

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
SZUBOTICA
ZMAJ IOVIN TRG 4
Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 8-10, 8-52

NAPILÓ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
engedélyre 166 dínár
egy hónapra 56 dínár
Kiadóhivatal
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 8-10, 8-52

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. SZEPTEMBER 4.

240. SZÁM

SZERDA

Teljes a megegyezés Anglia és Amerika között a tengeri leszerelés kérdésében

Sikerrel kecsegtet Macdonald kezdeményezése

Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnöknek a tengeri leszerelés érdekében indított kezdeményezése teljes sikerrel kecsegtet.

Macdonald a múlt héten fontos információkat kapott Washingtonból, amelyek alapján módjában van tájékoztatni a Népszöveget arról, hogy Amerika milyen mértékben járul hozzá az általános leszereléshez.

Macdonald Dawes tábornokkal folytatott tárgyalásokat, amelyek

a két állam között teljes megegyezésre vezettek.

A Daily Telegraph információja szerint az angol delegáció a népszövegi közgyűlés folyamán javaslatot fog betervezni a népszövegi alapszabályok módosítása ügyében. Az angolok hivatalos megállapítása szerint

a Kollog-paktum egyes rendelkezései ellentétben állnak a népszövegi alapszabályokkal és ezeket az ellentéteket ki kell küszöbölni.

A hágai konferencia nagy haladás a háboru likvidálása felé

Snowden rádióelőadása a hágai eredmény jelentőségéről

Londonból jelentik: Snowden birodalmi pénzügyminiszter előadást tartott a rádióban a hágai konferencia jelentőségéről.

— A háboru óta — mondotta Snowden — a jóvátétel kérdése nemzetközi bajok állandó kufforrása. A nemzetközi konferenciák egész sora képtelen volt a kérdést megoldani. A párisi békekonferencia még abban az illúzióban ringatta magát, hogy lehetséges lesz a legyőzött ellenségeket az összes háborus költségek megfizetésére kötelezni. Ennek a feltevésnek a lehetősége csakhamar kiderült. Az angol delegátusok kezdetől fogva szembehelyezkedtek ezzel s

a hágai konferencián az angol delegáció annak köszönhetette sikerét, hogy állandóan maga mögött érezte a kormány, a közzvélemény és a polgárság egyhangu helyeslését.

Három évvel a háboru befejezése után kezdtek belátni, hogy a jóvátételek behajtása nem lehetséges úgy az adós, mint a hitelező súlyos gazdasági sérelme nélkül. A gyakorlat behozta, hogy a jóvátételek fizetések elfogadhatatlanok és az adósságok törlesztése végzetes az adós és hitelező államok pénzügyi és gazdasági életére. A jóvátételek végeredményben javakban fizetők és például közvetlenül

a háboru után Németország részéről hajók

alakjában teljesített fizetések a legsúlyosabb csapást mérték az angol gazdasági életre, mert jogosulatlan versenyt támasztottak az angol házőzási vállalatoknak. Hasonló a helyzet a dologi szállítások terén. Különösen a szénszállítások súlyosan megkárosították az angol bel- és külkereskedelmet.

Snowden ezután a Dawes- és Young-tervezeteket ismertette és azt mondotta, hogy

Anglia elérkezett nagylelkűségének határához és nem akar tovább Európa fejéstelenc maradni.

Még van győződve, hogy az angol álláspont jelentékenyen befolyásolja Anglia viszonyát a többi államhoz. Nem lehet többé az előző évek gerinctelen politikájához visszatérni.

— A konferencia folyamán — mondotta még Snowden — a delegátusok között a személyes viszony a lehető legszívélyesebb volt, ellentétben a kontinentális sajtó heves támadásaival.

A konferencia nagy haladást jelent a háboru likvidálása felé

és az európai államok most sokkal inkább szentelhetnek időt a gazdasági kérdéseknek. A konferencia új szellemet vitt a nemzetközi politikába, amely előmozdítja a népek által hön sóvárgott béke megvalósulását.

völeg nem tért vissza Amerikából a Graf Zeppelinnel, hanem még néhány napig Amerikában marad, hogy üzleti jellegű tárgyalásokat folytasson, Clevelandba érkezett. A pályaudvar előtt mintegy száz ezer főnyi nép gyűlt össze, amely lelkesen ünnepelte Eckenert. Clevelandban jelenleg nemzetközi repülőkiállítás van, amelynek keretében különböző produkciókat mutatnak be. A repülőmutatványokat azonban abba kellett hagyni, mert a repülőtérrel mindenki a pályaudvarhoz szötte Eckenert fogadni.

A vonatból kiszálló Eckenert a lelkes amerikalak majdnem agyonnyomták

és csak rendőri segítséggel tudott kiszabadulni a tömegből. Bent a városban tovább folytatódott a lelkes ünnepek.

Hamburgi jelentés szerint a Hamburg—Amerika hajóstársaság szikratávíratot kapott a Graf Zeppelin fedélzetéről, amelyben jelezte, hogy

kedden reggel 9 órakor ez volt a pozíciója: 37.5 északi és 15.30 nyugati fok.

A léghajó a Cap Finisterre felé vett irányt.

Borzalmas vihar dühög a Fekete tengeren

Halálos áldozatai is vannak a viharnek

Constanzából jelentik: A Fekete tengeren már második napja órlási vihar dühög. A hajók horgonyt vetettek, mert a tengerre nem mernek kimenni. A nagy vihar következtében a Regala Carol nevű hajó tíz óra késéssel érkezett a constanzai kikötőbe.

A kikötő-kapitányság jelentése szerint a vihar pillanatok alatt hozta hullámzásba a tengert, amelynek hullámaiban tizenkét halász életét vesztette.

A Constanza—bukaresti telefonvonal úgy megrogaldott, hogy a kikötő-város már harmadik napja el van zárva a világtól.

A vihar még kedden sem csendesedett le. A hűvös idő következtében a nyaralók nagyrésze elutazott Constanzából.

Kielégítő a palesztinai helyzet

Ibn Szaud hedzsászi szultán nyugalomra inti a beduinokat

Londonból jelentik: A gyarmatiügyi minisztérium hivatalos közlése szerint a palesztinai helyzet általában kielégítő. Nyugtalanóságok csak a Saffedtől északra fekvő terepen vannak. A palesztinai angol légi flotta vasárnap katonai demonstrációt rendezett az északi és északkeleti területek fölött, hogy ezzel is figyelmeztesse a környéken kóborló arab bandákat, hogy az angol fegyveres erő készenlétben van és minden támadást megtorol.

Ibn Szaud hedzsászi szultán egyik minisztere nyilatkozott a Reuter-ügynökség képviselőjének és ismertette a szultán álláspontját a zavargásokkal szemben. Ibn Szaud elismerte, hogy Palesztina három vallásnak szentföldje: a zsidónak, kereszténynek és a mohamedánnak. A szultán annak a reményének adott kifejezést, hogy e három vallás békében megfér egymás mellett Palesztinában. Kijelentette, hogy a maga részéről nem tartott szükségesnek egyebet, csak azt, hogy nyugalomra intse a beduinokat és lebeszélje őket arról, hogy betörjenek Palesztinába, mert nem akarta egy esetleges beduin betöréssel a helyzetet még inkább komplikálni. Kijelentette a szultán, hogy ő nagy barátja Nagybritanniának és feltétlen bizalommal viseltetik az angol igazságszolgáltatás iránt.

Szerda reggelre várják a Graf Zeppelin megérkezését

Ezrével tódulnak a turisták Friedrichshafenbe — A léghajó az Azori szigeteken viharzónába került

Friedrichshafenből jelentik: A Zeppelin-művek hétfő este óta állandó összeköttetésben vannak a Graf Zeppelin rádióállomásával.

A Zeppelinnel meg kellett kerülnie nyugati irányban az Azori-szigeteket, minthogy ott viharzónába került.

Ez a kerülő nagy idővesztést jelentett, úgy hogy nem is érintette a léghajó az Azori szigeteket, hanem azoktól több száz kilométerrel délre haladt.

Az utolsó órákban a léghajó mindössze kilencszáz kilométer utat tett meg, ami óránként 90 kilométer sebességnél felel meg.

Ennek oka az, hogy heves ellenszelekkel kell megküzdenie.

Középeurópai időszámítás szerint kedden hajnali öt órakor a léghajónak át kellett repülni az északi szélesség 36 fokának 6. percén és 15. másodpercén, illetve a nyugati hosszúság 25. fokának 15. percén. Ez a föld-

rajzi pont 400 kilométer távolságban van Madeirától északnyugatra és ezer kilométernyire van Portugáliától. A Graf Zeppelin most északkeleti irányban halad tovább s

az európai szárazföldet valószínűleg a Biscaya-öböl partvidékén éri el.

Friedrichshafenben egész nap ünnepi hangulat uralkodott. A repülőtér zászlódszót öltött, a házakat német zászlók és girlandok díszítik. Az időjárás is gyönyörű és a kedvező idő még inkább szaporítja a vendégek számát, akik a német birodalom és a külföld minden részéből egyre-másra érkeznek a Graf Zeppelin fogadtatására. Az új folyamán Svájcól és Ausztriából is érkeztek különvonatok, igen sok kirándulót hozva magukkal.

A Graf Zeppelin kedd éjszaka vagy szerdán hajnalban érkezik meg Friedrichshafenbe.

Clevelandből jelentik: Dr. Eckenert, aki tudvale-

Nagy tüzvész pusztított Potiszkiszetinikolán

A tűz elhamvasztott egy házat, száz métermázsza gabonát és több gazdasági épületet

Szentáról jelentik: Hatalmas tüzvész pusztított hétfőn délután a tiszparti Potiszkiszetinikola községben. A tűz az egyik gazdasági udvarban keletkezett és olyan rohamosan elterjedt, hogy mire az oltáshoz szükséges előkészületeket megtették, egy lakóház, körülbelül egy vagon gabona és több gazdasági épület elhamvadt.

A kora délutáni órákban *Millár* Tódor gazdálkodó udvarán, valószínűleg az istszából kipattanó szikrától, légralobbant egy szalmakazal. A szél elősegítette a tűz terjedését és hamarosan átharapódzott *Grdin* Velimir gazda szomszédos házára, ahol a padlásán több mint hetven métermázsza buza és nagymennyiségű egyéb gabonanemű volt felhalmozva. A falubeliek azonnal hozzákezdtek az oltáshoz, ez a munka azonban kevés eredményt hozott, mert a községnek nincs szervezett tűzoltósága és a községi tűzoltófelszerelés is nagyon kezdetleges. Mire a kis kézi fecskendő működésbe hozták *Grdin* Velimir háza is lángokban állott, azonkívül tüzet fogtak a gazdasági épületek, valamint a sertés-órák, amelyekbe sok sertés bennégett. *Grdin* udvarán is nagymennyiségű szalma volt felhalmozva, amely lobogó lánggal égett.

Telefínon azonnal értesítették a környékbeli községek tűzoltóságát, azonkívül a szentali tűzoltóságot is, amely összes szerelvényeivel átvonult Potiszkiszetinikolára. Mire a tűzoltók megérkeztek, a tűz átcsapott már *Mondoch* János gazda portájára, ahol szintén a szalmakazlak hamvadtak el. *Dismagy* József szobafestő, akinek házat a tűz már komolyan veszélyeztette, a háztetőről igyekezett lecsúszni az acsapódó lángokra, miközben leesett a tetőről és a lábát törte.

A szentali tűzoltók *Piszdrov* Mirkó tűzoltóparancsrok irányításával fogtak hozzá az oltáshoz, azonban a tüzet csak a hajnali órákban sikerült teljesen eloltani. A kárt több száz ezer dinárra becsülik.

Döntő stádiumba jutott a noviszdai színházépítés

A gazdasági, pénzügyi és színházi bizottságok elfogadták dr. Adamovics István tervét

Noviszdáról jelentik: A város gazdasági, pénzügyi és színházi bizottságok hétfőn délután hat órákor dr. *Borota* Branisláv, polgármester elnökségével együttes ülést tartottak és kizárólag az új színház építésének kérdésével foglalkoztak.

A bizottságok ülésén, *Klein* Predrag, városi tanácsnok ismertette dr. *Adamovics* István városi képviselőtestületi tagnak néhány nap előtt, a színházépítés kérdésében beterjesztett újabb javaslatát. Dr. *Adamovics* István javaslatot tett, hogy a város a színházépítés céljaira szavazzon meg tízmillió dinárt, amely kiadás fedezésére szolgáljanak a város e célra létesített és 3.115.269 dinárt kitevő alapja, ennek az alapnak minden jövedelme, mindaddig, míg az építés céljaira felveendő kölcsön ammortizálva volna. A javaslat szerint ez a színházalap vegyen fel a város törzsvagyományából kétféle dinár kölcsönt és csatolja hozzá az állam és a bácskai tartomány által megszavazandó segélyt és végül ehhez vonják hozzá a felépült színház minden bérjövendelmét.

Ami a technikai keresztülvitelt illeti, dr. *Adamovics* István javasolta, hogy a város képviselőtestülete utasítsa a városi tanácsot, hogy rendelje el a színházépület és belső berendezés végleges és részletes terveinek sürgős elkészítését, az országos mérnökegyesület díjszámlája szerint megszavazandó honorárium mellett. Utasítsa a közgyűlést a városi tanácsot, hogy haladéktalanul kezdjen tárgyalásokat egy kölcsön felvételére és a lefolytatandó tárgyalások eredményéről tegyen a városi közgyűlésnek jelentést. A városi tanács már most tegyen lépéseket, úgy a kormánytól, mint a bácskai tartománytól, hogy a nagyobb segélyt engedélyezzenek a színházépítés és berendezés céljaira. Intézkedjen a tanács aziránt, hogy a színházalap rendelkezésre állott, de a város által más célokra felhasznált tőkét két éven belül fizessék vissza, végül készítsen el a város a színházépítése és berendezési munkálatok költségvetését a közben elkészítendő részletes tervek alapján és írjon ki az épület elkészítésére és a berendezési tárgyakra, nyilvános árlejtést.

A javaslat ismertetése után széleskörű vita indult meg, amelyhez elsőnek *Gerich* István, városi képviselőtestületi tag szólalt fel, aki kifogásolta, hogy a színházépítés ügye újból a hármasszövetség elé kerül, mert ezek a bizottságok már állásfoglaltak és így a városi tanácsnak nem lett volna joga az elfoglalt álláspont mellőzésével ezt a kérdést újból a bizottságok elé hozni, hanem azt a városi képviselőtestület elé kellett volna terjeszteni.

Dr. *Borota* Branisláv polgármester megállapította, hogy dr. *Adamovics* István, városi képviselőtestületi tag javaslata eltér az előző javaslatoktól és így az új

javaslat letárgyalására össze kellett hívni a hármasszövetséget, hogy az véleményt mondjon arról, mielőtt az a közgyűlés elé kerül.

Miroslav Jevics *Kosza*, dr. *Popovics* Jęta és dr. *Povlasz* Ignját, városi képviselőtestületi tagok felszólalásaikban magukévá tették dr. *Adamovics* István javaslatát, amelyet *Adamovics* István hosszabb beszédben indokolt meg.

A bizottság a vita befejezése után nagy többséggel elfogadta a javaslatot azzal, hogy **tervek elkészítése és az építkezés költségvetése semmiképpen sem haladhatja meg a tízmillió dinárt.**

Nagyobb vita indult meg arról, hogy kit bizzanak meg a végleges tervek elkészítésével. A bizottság többsége úgy döntött, hogy a részletes tervek elkészítésével az előzetes tervekre kiírt pályázat első helyezettjét (az első díjat annakidején nem adták ki és így első helyen a második díj győztese szerepel). *Dungyerszki* Lázár noviszdai mérnököt és *Brasován* Dragisa beo-

gradi mérnököt együttesen bizzuk meg a tervek elkészítésével.

Ezzel szemben a tanács azt az álláspontot foglalta el, hogy a közgyűlés szabadon válasszon a második helyezett *Dungyerszki* Lázár és a harmadik díjjal kitüntetett *Albini* Alfréd, zagrebi műépítész, továbbá a megvételre ajánlott pályamunkák tervezői, *Tabakovics* György, *Dobrovics* Nikola és a *Dubravka* Jęgęjü pályamunka tervezői között, amely utóbbi pályamunka tervezője, dacára ismételt nyilvános felszólításnak, mindaddig nem nevezte meg magát és így a munka szerzője még ismeretlen. A tanács azt kívánja, hogy a közgyűlés által kijelölendő mérnök a terveket *Brasován* Dragisával együtt készítse el.

A hármasszövetség, miután e tekintetben egységes megállapodást nem lehetett lérehozni, úgy döntött, hogy mindkét javaslatot az e hó végén megtartandó rendes városi közgyűlés elé terjeszti, amely azután végleges határozatot fog hozni ebben a kérdésben.

Sulyos vasuti karambol a Száva-völgyben

Novszka közelében a hajnali ködben egy vegyesvonat belefutott a szembejövő tehervonatba — Öt utas és két vasutas sulyosan megsebesült

Zagrebból jelentik: Kedden reggel sulyos vasuti szerencsétlenség történt a Zagreb—beogradi fővonalon felkövő Novszka állomás közelében. Reggel negyedötör Novszkáról megindult Zagreb felé egy vegyesvonat, amely az állomástól néhány kilométernyire a Száva-völgyében összeütközött egy tehervonattal, amely Zagrebból haladt Novszka felé.

Az összeütközés következtében a tehervonat három kocsija egymásra terlódtott és mind a két mozdony, valamint a hátrább levő kocsi kisiklottak. Szerencsére a vegyesvonatban csak igen kevés utas volt, ezek közül azonban ötén sulyosan megsebesültek. A vasutasok közül két ember szenvedett sulyos sérüléseket. A sebesülteket különvonaton szállították a szászaki kórházba, ahol ápolás alá vették őket és remélik, hogy az orvosok valamennyiüket megmenthetik még

az életnek.

A karambol színhelyére Zagrebból hivatalos bizottság szállt ki, amely megállapította, hogy a szerencsétlenség oka hibás változtatás volt. A katasztrófát mindamellett meg lehetett volna akadályozni, de a hajnali órákban olyan sűrű köd űlte meg a Száva-völgyet, hogy tíz lépésnyire sem lehetett ellátni és így történt, hogy a szembejövő vonatok vezetői nem vették észre egymást.

Az összeütközés következtében a pálya több mint száz méter hosszúságban sulyosan megrongálódott, úgyhogy a délelőtti folyamán egyetlen vonat sem érkezett Beograd felől a zagrebi pályaudvarra. A pályafestés délután két óráig sikerült kijavítani és a kritikus vonalszakaszon délután félháromkor bocsátották át az első gyorsvonatot.

Hamis tanúzásra jelentkeznek azok a tiszazugiak, akik ellen nincs eljárás

Lelkiismeretlen emberek kereseti forrásnak tekintik a mérgekverési bűnpört

Szolnokról jelentik: Néhány nap óta csend van a tiszazugi mérgekverők ügyében. Ez a csend azonban csak látszólagos, mert *Tiszakürtön* és *Nagyréven* Péter-Pál napja óta nincs pauza, szakadatlanul dolgozik a csendőrség. Ezt a látszólagos csendet használta fel néhány lelkiismeretlen ember arra, hogy üzletet csináljon a falvak csunya bűnselekményeiből. Legelőször a szolnoki fogház gondnoka vette ezt észre és jelentette a szolnoki ügyészség elnökének, hogy a foglyok látogatására beérkező tiszazugi hozzátartozók közé idegenek férkőznek be, akik részint magukat és másokat tanuknak kínálják fel, részint azonnali segítséget, gyors szabadulást, biztos felmentést ígérve, ügyvédekhez csalogatják, kölcsönök felvételére biztatják a rokonokat, a pénzt alszedik fölül és azután tovább dolgoznak. Sürgős beadvány érkezett a szolnoki ügyvédi kamarához, amely közli, hogy némely budapesti és kiliturdujú ügyvéd leköltözött Nagyrévenre, ügynökökkel eldrasztotta a falut és környékét és egyrészt szörnyű rémlátásokkal ijesztik a lakosságot, másrészt a csendőrökkel parallel éjjeli magánymozgásokat végeznek, kihallgatásokat eszközölnek, az ügyészség és csendőrség munkáját nehezítik, akadályozzák és a híresztelik, hogy az igazságügyminiszterrel van közvetlen kapcsolatuk és bizonyítékaik vannak, hogy az egész arzen mérgekverési ügy csak blöff és csak a szolnoki ügyészség kitalálása, amin nekik módjuk van pár nap alatt segíteni, ha a megfelelő meghatalmazást és elegendő pénzt kapnak.

Azzal a híreszteléssel kapcsolatban, hogy Tiszazugon nem is történtek mérgekverések, hanem a föld tartalmaz arzént és így jut az eltemetett holttestekbe a mérgek, érdekes nyilatkozatot tettek a szolnoki ügyészségben.

— Mindenekelőtt tudni kell — mondották — hogy történik az exhumálás. Amikor a sirt felássák, mindenekelőtt néhány marékkal a koporsó fölötti földből vesznek és azt egy külön edénybe teszik. Ez az első számú lelet. A második a koporsó alatti föld. A harmadik a hulla ágyékájáról vett kecsenyás anyag. A negyedik a hulla alatt esetleg meglevő ruhadarabok és koporsórész szintén külön edényben. A negyféle lelet együtt megy az országos vegyészhez.

— Eddig 17 hulla részét küldöttük fel, valamennyi esetben pozitív volt a vizsgálat eredménye, ami annyit jelent, hogy a 2. számú leletben nyolcszoros

arzenmennyiséget találtak. Találtak mindíg egy keveset a negyedik számú leletben, mert a rothadás alkalmával az ágyék alatti koporsórészbe ivódott bele egy kevés arzén. A koporsó fölötti földben két ízben találtak arzént, de olyan jelentéktelen kis mennyiségben, hogy az csak deozilláló utján kerülhetett oda a koporsó rothadó fedelén át. *Ahul a földben sohasem volt arzén.* A 17. pozitív vizsgálat, az hogy négy község halottjait vizsgálták meg, már maga is bizonyítja, hogy nem a földből ment az arzén a hullákba, de bizonyítja azt a vegyész határozott véleménye is, aki ténylegként jelentette ki, hogy a hullákban az arzén mérgekverés utján került.

— Hogy itt semmiféle mesterkedés, magyarázat nem ér semmit a tényekkel szemben, bizonyítja az is, hogy a letartóztatott gyónásolták egymásután tesznek szexációsól szexációsóbb beismerő vallomást, olyanok is, akik a csendőrség előtt tagadtak, olyanok is, akiknek hozzátartozói még nem is exhumáltak. Éppen most jelentkezett kihallgatásra egy asszony és elmondta, hogyan tette el láb alól huszonhárom éves fiát, mert beteges volt és lopkodta őt. Nemrég vallott *Varga Gyuláné* is, aki nem ismerte be ugyan, hogy mindkét szemére vak férjét, *Jóllárt* Istvánt ő mérgezte meg, de beismerte azt, hogy tudott arról, hogy az öngyilkossá lett *Lakatos Gyuláné* csillapító orvoságot adott be neki és csak akkor tudta meg, hogy az orvoság mérgek volt, amikor férje halála után *Lakatosné* a tiszteleddíjat kérte. A közeli időben újabb és szexációsó letartóztatások is lesznek és bekerül a fogházba *Nagyrévről* az első ugynevezett *uriaszszony* is.

A szolnoki ügyészség tovább folytatja munkáját, a csendőrség pedig jelenleg tizennyolc-husz újabb feljelentés ügyében nyomoz.

A BÁCSMEGYEI NAPLÓRA

b'rmelyik raptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részéről a könyvkedvezményekben

Ófelsége Alekszandar király serlegét Kehrling, a királyné serlegét Baumgartenné nyerte a zagrebi tenniszversenyen

Bokorné, Würthnével győzött a női párosversenyben

Zagrebból jelentik: Kedden befejezték Zagrebban a nemzetközi tenniszversenyt, amelynek keretében előkelő nemzetközi versenyzők küzdöttek Alekszandar király és Mariora királyné Ófelségeik értékes serlegéért. A verseny hétfői és keddi napjának eredményei a következők:

Női egyes Ófelsége a királyné serlegéért:

Elődöntők: Baumgarten—Gostisa 6:1, 6:0, Bokorné—Fröhlichné (Csehszlovákia) 6:3, 6:3.

Döntő: Baumgarten—Bokorné 6:1, 6:0. A végső helyezések tehát első Baumgartenné, 2. Bokorné, 3. Fröhlichné és Gostisáné.

Férfi egyes Horvátország bajnokságáért:

Elődöntő: Schäffer—Antolkovics 6:2, 6:2, Friedrich—Fink 6:1, 6:1.

Döntő: Schäffer—Friedrich 7:5, 3:1. Friedrich ekkor megsérült és feladta a versenyt. Helyezések: 1. Schäffer, 2. Friedrich, 3. Antolkovics és Fink.

Vegyes páros:

Elődöntő: Fröhlich, Malecsek—Fürth, Bulok (osztrák) 6:3, 6:4, Bokorné, Schäffer—Aidignan-testvérek (olasz) 6:2, 6:4. **Döntő:** Fröhlich, Malecsek—Bokorné,

Schäffer 6:3, 6:1. Helyezések: 1. Fröhlich, Malecsek, 2. Bokorné, Schäffer.

Férfi páros:

Elődöntők: Kehrling, Aidignan—Zerlendi, Garangootti (görög) 6:3, 6:4, Malecsek, Sada (csehszlovák) —Schäffer, Friedrich 6:2, 5:7, 6:4.

Döntő: Malecsek, Sada—Kehrling, Aidignan 4:6, 6:1, 6:1, 8:6. Helyezés: 1. Malecsek—Sada, 2. Kehrling—Aidignan.

Női páros:

Elődöntők: Gostisa, Pandakovics—Baumgarten, Schweighert 4:6, 6:4, 6:2, Würth, Bokorné—Bertran, Fröhlich 6:0, 5:7, 6:3.

Döntő: Würth, Bokorné—Gostisa, Pandakovics 6:2, 6:0. Helyezés: 1. Würth—Bokorné, 2. Gostisa—Pandakovics.

Férfi egyes Ófelsége Alekszandar király serlegéért:

Elődöntők: Kehrling—Schäffer 6:2, 6:2, Malecsek—Zerlendi 6:8, 6:2, 6:2, 6:4. **Döntő:** Kehrling—Malecsek 3:6, 6:1, 6:0, 6:1. Kehrling hatalmas küzdelem után győzte le csehszlovák ellenfelét és ezzel egvére védője lett Ófelsége Alekszandar király serlegének.

A locarnói politika folytatása: az európai államok munkaközössége

A Népszövetség elé kerül az Európai Egyesült Államok kérdése

Párisból jelentik: A *Petit Parisien* írja: Az Európai Egyesült Államok tervét Briand egész bizonyosan fel fogja vetni a Népszövetség mostani közgyűlése alkalmából.

Briand nézete szerint a locarnói politika logikus folytatása ha nem is az, hogy az Európai Egyesült Államok megvalósuljanak, de legalább is az, hogy az európai államok munkaközösségben egyesüljenek. Ez a munkaközösség, mint a Népszövetség európai szekciójá, főképpen gazdasági téren fejtené ki intenzív mű-

ködést.

Briand nem táplál vérmes illúziókat és nem számít arra, hogy az európai nemzeteknek ezt az egységét máról-holnapra meg lehet valósítani. Igen jól tudja, hogy ehhez még hosszú időre van szükség. A francia miniszterelnök azt kívánja, hogy az európai államok foglalkozzanak a kérdéssel, esetleg nevezzenek meg megbízottakat, akik a többi kiküldöttel együtt megvitassák a munkaközösség, illetve az egyesülés előfeltételeit.

Elkártyázta a színészek nyugdíjintézetének pénzét és öngyilkos lett Almássy Endre volt szegedi szinigazgató

Kedden hajnalban a budapesti Esplanade-szállóban borotvával átvágott nyakkal találták meg az eltűnt szinigazgatót

Budapestről jelentik: Almássy Endre volt szegedi szinigazgató, a budapesti Nemzeti Színház művésze, mint a *Bácsmegyei Napló* jelentette, még szombaton eltűnt lakásáról és azóta nem jelentkezett. Almássy a színház nyugdíjintézetének volt a pénztárosa és amint nyilvánvaló lett, hogy a volt szinigazgató eltűnt, rovincsolást tartottak a pénztárban és nagy hiánnyokra jöttek rá. Ekkor dr. Löwlich István a színház nyugdíjintézetének megbízásából

bűnvádát feljelentést tett az eltűnt színész ellen.

A rendőrség megindította a nyomozást, amely hamarosan eredményre vezetett, mert kedden hajnalban három óraker az Esplanade-szálló portása értesítette a rendőrséget, hogy

Almássy Endre a szálló második emelet 207. számú szobájában borotvával elcmettszette a nyakát és haldoklik.

A mentőautó azonnal elindult és száguldvá szett a művész segítségére. Közben értesítették a szállodából a főkapitányság központi ügyeletét is. Hamarosan megállapították, hogy Almássy Endre, akit városszerző hiába kutattak és kerestek, hétfőn este kilenc óraker beállított a budai Esplanade-szállóba. A művészt itt a szállodában már régóta nagyon jól ismerték. Sokat járt erre a környékre akkor, amikor barátjaival borozgatott. A portásnak feltűnt, hogy Almássy Endre meglehetősen illuminált állapotban van. Kedélyesen mosolyogva, viccelődve mondotta el Almássy a portásnak, hogy azért jött a szállodába, mert ilyen boros állapotban nem akar hazamenni, nem akarja, hogy felesége megharagudjék rá, mert egy kissé felöntött a garatra.

A portás elébe tolta a bejelentőlapot, amire Al-

mássy Endre ráírta nevét, foglalkozását, címét és minden egyéb adatát.

A II. emeleti 207. számú szobát adták Almássy Endrének, aki fél tíz óra tájban visszavonult szobájába és meghagyta a portásnak, hogy

cselk kedden délután öt óraker keltsék fel.

Már hajnalodott, amikor a szálloda igazgatója végigment a II. emeleti folyosón és furcsa, különös hörgésre lett figyelmes. Rosszat sejtett és futva kereste azt a szobát, amelyből a hörgő hang hallatszott. Végül megállott a 207. számú szoba előtt. Fel akarta rántani az ajtaját, de az belülről zárva volt.

Azonnal felcsöngette a portást, a portán összefutott az egész személyzet. Fel kellett törni a szoba ajtaját, hogy bejuthassanak oda.

Bent a szobában azután vértől borítva átvágott nyakkal, hatalmas tártongó sebbel, kezében véres borotvával haldokló szinigazgatót találtak rá Almássy Endrere.

Isonyú volt a vágás, amely a nyak baloldalától a jobb oldaláig terjedt. Azonnal értesítették a mentőket, akik megpróbálták a rendkívül súlyos állapotban lévő szinist már haldokló Almássy Endrének elsősegélyt nyújtani és a vérzést elállítani.

Félórai munka után sikerült Almássy a mentőkocsiba emelni és a Rókus kórházba szállítani. A szobában nem maradt más, csak a véres borotva és egy lapos, egészen sovány kis fekete pénztárcá. Hiába kutatták át a szobát.

sehol bucsulevelet nem találtak.

A Rókus kórházban nyomban hozzáláttak, hogy Almássy Endrét megmenték az életnek, de az orvosok fáradozása hasztalan volt.

Tizenkét óra tájban az ápolónő jelentette az inspekciós orvosnak, hogy a súlyosan sebesült színész légszomjuság kinozza, ami a súlyos vérvesztés következtében állott elő és végzetes tünet. A beteg állapota egyre rosszabbodott és nem sokkal tizenkét óra után Almássy elvesztette eszméletét, mire szíverősítő injekciókat adtak be, de ez már a szervezetet nem tudta megerősíteni és

egy óra után beállt az agónia, majd nem sokkal később Almássy Endre kiszívódott.

Almássy tragédiáját a kártya okozta. A mindig pontos és lelkiismeretes Almássy Endre — a délutáni és esti órákban nem volt a színházban dolga — feljárt az Erzsébetvárosi Körbe és ott résztvett a harkara játékban. Itt Almássy Endre volt a legnagyobb játékos. Megtörtént, hogy

egy este egy-kétezer pengőt is elvesztett.

A veszteségeket nem tudta könnyű szívvel elviselni és látszott rajta, hogy nagyon bántják, hogy nagyon megviselik a kártyajátalmak.

Legutóbb pnteken voltak nagy veszteségei. Az elterjedt hírek szerint háromezer pengője uszott el a zöldasztalon.

Szombaton újból jelentkezett a klubban és már a délutáni órákban izgatottan várta, hogy a játék megkezdődjön. Az első között foglalt helyet az asztal mellett és ismét nagy összegekben kezdett játszani. Nagyon ideges volt, látszott rajta, hogy minden veszteséget most szerelné visszacserezni.

Vakmerően játszott, de ez sem segített rajta sőt mind jobban és jobban vesztett és

a vértől ottágya minden pengézt az asztalon.

Tíz óra felé elment a klubból, de már nem jelentkezett odahaza. Hogy vasár nap és hétfőn hol járt, azt még nem állapították meg.

A nyugdíjintézetben még folyik a rovincsolás. De már is bizonyosnak vehető, hogy a hiány nem több néhány ezer pengőnél.

Hat letartóztatás megvesztegetési kísérletért

Meg akarták vesztegetni a szubotícai vasúti komeszárhelyettes

A szubotícai vasúti és határrendőrség hétfőn letartóztatta hat személyt és feljelentést tett ellenük a korrupció leküzdéséről szóló törvény alapján, mert szeptember 1. és 2. közötti éjjel kísérletet tettek Dimitrijevic Csedomir helyettes vasúti és határrendőrségi főnök megvesztegetésére.

Fitékony Józsefné született Hajduk Katalin szubotícai magánzónó szeptember elsején éjszaka megjelent a szolgálatot teljesítő Dimitrijevic Csedomir rendőrtiszt előtt és előadta, hogy Cservenkáról van Szubotícán öt ember, akiknek hozzátartozója meghalt Magyarországon, de már lejárt utlevelük van és kérte, hogy engedje meg, hogy ezekkel a régi és érvénytelen utlevelekkel átmeheessen Magyarországra. Dimitrijevic Csedomir természetesen elutasította az asszonyt, aki erre kijelentette, hogy ő hajlandó volna minden utlevél után kétszáz dinárt, illetve öt személyre szóló négy utlevél után nyolcszáz dinárt fizetni. Az ügyeletes rendőrtiszt színlég belegyezett és amikor az asszony elhagyta a helyiséget, hogy a pénzzel és az utlevelekkel térjen vissza, a rendőrtiszt behívta a szobába az ügyeletes esendőrmestert és alörmestert és közölte velük az asszony szándékát. A csendőörök észrevétlenül elhelyezkedtek a hivatalban. Nemsokára visszatért Hajduk Katalin, négy utlevelet adott át, amelyek a következő nevekre szóltak: Dirl Erzsébet, Dantermann Katalin, Kurnes Zsófia, Getel Adám es felesége Jung Krisztina. Az utlevelekkel együtt az asszony nyolcszáz dinárt is átadott papírba csomagolva a rendőrtisztnek, aki ezt nyomban felbontotta ugyanolyan a csendőörök láthatáék, majd jelt adott a csendőrmestereknek, aki a vesztegető asszonyt nyomban letartóztatta. A csendőörök nyomban letartóztatták az utlevelek tulajdonosait is. Az utlevelek tulajdonosai egyöntetűen előadták, hogy elsején érkeztek a pályavarrá, Magyarországra akartak menni, de csak érvénytelen régi utlevelük volt. Hajduk Katalinhoz fordultak, aki a kijáratnál állt és szobát kínált nekik éjszakára. Szoba álltak vele és az iránt érdeklődtek, hogy hogyan juthatnának át a határon. Hajduk Katalin vállalta, hogy segít rajtuk jó borralalóért.

— Elmegeyek megnézem, hogy ki az ügyeletes a komeszáríratuson — mondotta — majd később visszajert és kijelentette, hogy az ügy rendben van adának neki nyolcszáz dinárt a rendőrtiszt részére és meglesz a kiutazási vízum. A cservenkaiak nagyon megörültek, hogy elutazhatnak és szó nélkül átadták az asszonynak az utleveleiket és a kért nyolcszáz dinárt. Tudták, hogy a pénzt az asszony hivatalos személy megvesztegetésére szánta.

Dimitrijevic Csedó helyettes komeszár másnap reggel jelentette az esetet Mesterovic Iván komeszárnak, aki jegyzőkönyvet vett fel, lefolytatta a vizsgálatot és elkészítette a vesztegető asszonyok ellen a feljelentést.

Hajduk Katalint, Dirl Erzsébetet, Dantermann Katalint, Kurnes Zsófiát, Getel Adámot és feleségét Jung Krisztinát kedden délelőtt átszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

CUPRINGER UR JEGYEZZE MEG MAGÁNAK...

A CSELÉDKÖZVETÍTŐ NYILATKOZIK ARRÓL, HOVA LETTEK A RÉGI, JÓ MINDENESEK — A TÁNCLÁZ, MINT A CSELÉDEK MEGRONTÓJA

A cselédközvetítő intézet a csendes, rendes meléküccsa egyik sarokházának földszintjén terül el. Egyetlen szobácska, nem túlságosan világos, nem túlságosan levegős. Közepén íróasztal, csorba ceruzával, szárnjárú, rubrikás füzettel és sok-sok cselédkönyvekkel, amelyek közül csak néhány meríti ki a vegytisztaság kritériumát.

Az uccára nyíló üvegajtók mellett jobbról-balról, fent és alant a régi hangzatos felirások, amelyek mindenest, szakácsnét, szobalányt, bonnet, paradicskosist, urasági inas, száraz és kevésbé száraz dajkát, gyermeklányt, társalkodót, komornyikot, komornát ajánlanak kék alapon fekete betűkkel és fantasztikus helyesírással. Igaz, hogy a régi táblát már elkezdte az enyészet vaspalombás foga, az urasági inas és a komorna inkább csak sejtethető már a régi firmán, mintsem olvasható, de hát ez igazán nem nagy baj.

— Kinek kell ma urasági inas és komorna — mondja a cupringer szomorúan. — A háztartásbeliek fője mentora egyáltalán nem hasonlít a régi cupringerkarikatúrákhoz, amelyek az egykori Fliegende Blätter népszerű hasábjain láttak napvilágot egy-egy jubiláló cselédvíce illusztrációjaként. A cselédközvetítő komoly és öntudatos üzletember, kiváló szakértője a szakmának és éppen olyan áradó keservvel panaszkodik a rossz gazdasági viszonyokra, mint a többi brancs rabszolgái.

A cselédközvetítés is megnehezült mint mesterség és sokat veszített rentabilitásából, mint kenyérkereseti forrás. Többé nem üzhetik nyugdíjasok kiérdemesült özvegyei és nem üzhetik unatkozó pletykaéhes polgárosszonyok, mint valaha. A cselédközvetítésnek csinjai és binjai támadtak, szakértelem, taktika, technika és pszichológia kell hozzá. A háztartásbeli többé már nem egyszerű cikk, a háztartásbelinek szerzett jogai, kívánságai, igényei és feltételei vannak. De hiszen ezt nem is kell hosszadalmasan magyarázni. Erről nemcsak a cupringer tud, hanem tisztában van vele minden cselédkérdésben utazó háziasszony is.

A kis íróasztal körül széles padokon ülnek az »druks«. Nagyrészt ugynevezett mindenesek, de a szobalányok és a dadák kasztja is szép számmal képviselteti magát a cupringernél. A legkülönbözőbb rendű és korú háztartásbeliek várják a »naccsádgkat« aki jön, lát és felfogadja őket.

A cupringer széles mozdulattal mutat a zsufolt padokra és süttőgóra fogja a hangját. Az árunak nem kell okvetlen mindent hallania.

— A cselédkérdés — mondja — egyáltalán nem lebecsülendő probléma. Hígyje el, hogy a középosztály számára éppen olyan fontos, vagy még fontosabb, mint mondjuk a — lakáskérdés. Szociális háttere van. Jó házasság jó cseléd nélkül, éves boldogság éves cseléd nélkül szinte elképzelhetetlen. Sajnos az igazi jó cseléd lassan-lassan teljesen eltűnik, akár a konflis, vagy a hajtű.

— Az ok?
— Kétségtelenül a kultúra. A rádió, a mozi, a színház és a többi könnyen hozzáférhető vívmány, amely a cseléd érdeklődésének jórészt elvonja a partvistól és a vikszelés gyönyörűségeitől. Azután a könyvek, a gonhamódra elszaporodott füzetes kiadványok, amelyekben érzékeny grófnők, oldalankint átlag huszonötödör rognak az imádó erős karjába. Végül de nem utolsósorban a táncláza, amely a háztartásbeliek között talán még tömegesebben szedi a dőzsoit, mint a negysádk exkluzív társaságokban. A valószínűleg mértékben elhárított köcsvenvedély, a rendszeresített vasárnapi ligeti krántzchenek az ékai annak, hogy a legtöbb esetben a kimenő kérdéskörben a legnehezebb létrehozni a kompromisszumot a háziasszony és a háztartásbeli között.

— Akad-e még egy-egy példány a tapasztalatlan cselédútipushól? A repogósoknyájú bamba és naiv fiatal ártatlansághól, aki még sohse ült venator és aki cayan hálás vicctéma volt a régi élelapokban.

A cupringer fejét rázza:
— Ugyan kérem, hogy lehet ilyen gondolni? Ma amikor a legutolsó faluban is rádió mellett ropják a charlestont?

Elszégyeltem magam. A cupringernek százszázalékos igaza van. Hogy is lehet ilyen gondolni?

Ujabb kérdés: — Van-e cselédkérdés abban a formájában, ahogy azt az örökké panaszkodó és elégedetlenkedő háziasszonyok szokták felvetni.

— Határozottan van — hangzik a válasz. — Ferszo ennél a gyögyíthatatlanul fájo pontnál két tényező is közrejátszik. Nemcsak a cselédek hibásak, hanem a háziasszonyok is. A cseléd jogokat, koncessziókat akar, kimenőt és kapukulcsot akar, a háziasszony pedig egyre a multtal példálódzik, azon kesereg, hogyan és mint volt a háboru előtt és semmi hajlandóságot sem mutat arra, hogy engedményeket tegyen. A háziasszonyok elfelejtik, hogy a jó cselédek

aranykerában még nem volt kávéházi tánc és nekik sem jutott volna eszükbe álmukban sem, hogy nyilvános helyen husz centi átmérőjű puderpamacsot szedjenek elő. Hát kérem itt van az egész keresztretjvény megfajtése. A cseléd is haladt a korrall és a cseléd is táncolni akar.

A padokon összebujva pletykálnak a mai háztartásbeliek. A cupringer miközben szórakozottan játszik egy cselédkönyvvel merengve és kutatva nézi őket. Az egyik kócos és rendetlen ruházatu fiatal leány, akinek arcán vidám éjlelek hagytak pecsétos névjegyet, hátra és biztosan túri a farkasszemet. Nem süti le a tekintetét. Félhalkan énekel:

Ugy-e felhív holnap telefonon?
Ugy-e gondol maga is rám?

Közben nevet és félreérthetetlenül szemezni kezd a szegény cupringerral.

Tempora mutantur. Valamikor a mezők vadvirágos népdalait zengték a háztartásbeliek. És ma?

— Hisz a központ most már automata... — dudolja a kacér kis fekete. Beleharap egy almába és egyszerre bekapja a felét

— Ne énekeljen itt lelkem — dühöng a cupringer — inkább keressen magának egy fésűt mert ezzel a szénaboglyával nem igen fog helyet találni.

— Azt csak bizza rám — válaszolja a mai cseléd valami imponáló magabizással.

A szemcsédja a Varsói hóhér száznemtudomhányadik füzetébe merül el. Olyan hévvel olvas, hogy talán egy hatszázadinas könnyű hely kedvéért sem emelné fel a fejét. A másik oldalon fényespiros arccal félre-

billent fejfel szunyókál egy jól megtermett asszonyság.

— Szoptatósdayka — mondja a cupringer — három hete ül már ezen a helyen.

— Nincsen számára hely?

— A szoptatósdayka csak nagynehezen tud elhelyezkedni. Azokon a helyeken, ahonnan ezelőtt keresték őket, nincs gyerek, ahol pedig van, ott az anva maga táplál. Manapság csak a szárazaknak van konjunkturájuk.

— Akár Amerikában...

Megszólat az üvegajtó fülhasító hangu csengője. Kliens jön. Feketeruhás, idősebb néni:

— Mindenest keresek.

A cupringer hallatlan agilitással kezd ajánlani. Vézna, sárgakendős lányt állít elő és fáradhatatlanul sorolja fel az érvenyeit:

— Mos, lész, vasal, vikszel.

A kliens vizsga tekintet vet rá a lorgnonja mögül.

— Szeretője van?

A sárga kendő elpirul:

— Nincs, kezicsókolom.

— Hát unokafivére? — ravaszodik a kliens.

— Asse. Dátým van.

— No az nem baj. Kimenőre reflektál?

— Mit csinálók, kérem?

— Reflektál...

A sárga kendő zavarba jön a szörnyű idegen szótól. A cupringer könyörül meg rajta:

— Akar-e kimenőt?

— Hát... jó vóna... táncolni klesit...

A kis cseléd engedékeny és félóra alatt létrejön az üzlet. A sárgakendős kis sovány átadja a könyvét és a kliens megelégedetten vonul el.

— Ilyen könnyű dolog ez?

— Dohogvis könnyű. A legnagyobb ritkaság, hogy mindjárt az első beválik. Néha egész kollektiót kell felvezetni és a végén mégsem születik meg a bolt.

Hat óra van.

— Szedelődzködni — adja ki a jelszót a cupringer.

A padok lassan megmozdulnak és abamarad a süttőgő beszélgetés. A kis cselédek libasorban vonulnak ki az uccára, amely fölött most bucsuzik tizenkét órára a fájdalmasan égő szeptemberi nap.

(—czeni)

Poincaré állapota válságos

Macdonaldot és Briand-t nem engedték az orvosok a nagybeteg ágyához

Párisból jelentik: Poincaré állapota sokkal aggasztóbb, mint eleinte hitték. Az orvosok megállapították, hogy

a volt miniszterelnöknek tüdőgyulladás is van

és ezért rövid időn belül szó sem lehet arról, hogy újabb operációnak vethessék alá.

Erlandot és Macdonald angol miniszterelnökök, akik vasárnap meg akarták látogatni Poincarét, nem engedték a beteg ágyához

és az orvosok azt választották a két miniszterelnöknek arra a kérdésre, hogy meglátogathatják-e Poincarét, hogy a súlyos betegnek teljes nyugalomra van szüksége.

„Lengyelország Nyugat-Európa védőbástyája“

Lengyelország helyettes külügyminisztere nyilatkozik a lengyel állam restaurációjáról, a hadseregről, a kereskedelmi szerződésekről és a danzigi korridorról

Százötven éven át nem volt Lengyelország. A világháború befejezésekor támadt fel ismét. Azóta ez az ország a legnagyobb energiával dolgozik pozíciójának külső és belső megerősítésén. Mint Varsóból jelentik, ezekről a kérdésekről beszélgetett külföldi hírlapírókkal dr. Alfréd Wysocki lengyel helyettes külügyminiszter.

— Lengyelország Nyugat-Európa védőbástyája — mondotta Wysocki — évszázadokon át teljesítette az ország ezt a hivatását. Ez természetesen szerepe az európai nemzetek nagy színterében. Ezt a helyzetet és ezt a felelősséget a lengyel nemzet szívesen vállalja. Lengyelország számára ez ép olyan sokat jelent, mint Nyugat-Európa számára. Természetes tehát, hogy annak a nemzetnek, amelyen végeredményben Európa békéje nyugszik, békészeretőnek, szorgalmasnak kell lennie.

— Hogy Lengyelország valóban békészerető nemzet, bizonyítja történelme. Hogy szorgalmas: erről tesz tanúságot az a munka, amelyet a lengyel állam restaurációja óta végzett. A leggyakorlatibb politika és közgazdasági szempontok érvényesültek a restaurációnál és ennek köszönhetően azokat a nagy eredményeket, amelyeket iparunk az utolsó tíz év alatt elért.

— Lengyelország restaurációja gazdasági és politikai szükségszerűség volt és ha nem jött volna közbe a háború, akkor is elkezdte volna előbb utóbb. Szinte kozmikus erő fogta mindig össze a lengyel nemzetet a legválságosabb időkben is.

Ezután arról beszélt dr. Wysocki, hogy milyen fontosnak tartja, hogy a világnak helyes képe legyen a lengyel viszonyokról.

— Minden oldalról hazug híreket terjeszt a tendenciózus propaganda Lengyelországról — mondotta. — Pedig itt volna már a legfőbb ideje, hogy ez a propaganda-hadjárát végre eljűljön. Azzal vádolnak bennünket, hogy terjeszkedni akarunk. Ez nem igaz. Azt is mondják, hogy agresszívek és turbulensek vagyunk szomszédainkkal szemben. Ez sem igaz. Nekünk békére van szükségünk, mert országunk csak így fejlődhet.

— Nincsenek háborus szándékaink, nem tartunk fenn nagy hadsereget. Hadseregünk rendeltetése: a béke fenntartása. Rendkívül hosszú határvonalaink vannak és ezeknek kellő védelemre van szükségük. Ezt a védelmet kell ellátnia hadseregünknek. És talán ezért van az, hogy a lengyel hadsereg létszáma egy kissé valóban nagy.

— De van ennek egy másik oka is. Lengyelországban hallatlanul erős a nemzeti szellem, ezt azonban még nemzeti öntudattá és energiává is kell kovácsolni. Erre a célra a legjobb iskola a hadsereg. Ebben az olvasztótégelyben forrnak össze azok a lengyel elemek, amelyek százötven éven át más-más államban éltek, másképpen gondolkodtak, más nevelésben részesültek.

— Hogy milyen őszintén akarjuk a békét és hogy milyen intenzitással törekszünk erre, bizonyítják átfogó, tökéletes kereskedelmi szerződéseink, amelyeket a külföldi államokkal kötöttünk. Az Egyesült Államok és Németország kivételével minden állammal van kereskedelmi szerződésünk. Most meg ezt a hínyt is pótolni akarjuk. Ha sikerül megkötünk a kereskedelmi szerződést Amerikával, akkor a jövőben nem szorulunk majd közvetítő ügynökségekre, ha valami üz-

letti tárgyalásunk lesz az Egyesült Államokkal. A saját kárunkon tanultuk meg, hogy a közvetítők igénybevétele, különösen nagy hitelteliségek lebonyolításánál, költséges passzió.

A danzigi korridor kérdéséről a helyettes külügyminiszter ezeket mondta:

— A korridor nem Lengyelország műve, hanem azok a hatalmak alkották, amelyek a szerződést aláírták. Közös megegyezéssel hozták létre ezt a korri-

dot a mi javunkra. Semmi okunk sincs arra, hogy ne tekintsük a korridor végleges lengyel területnek, s hogy milyen komolyan vesszük azt, mutatja az is, hogy óriási közmunkákat végzünk most Gdyniában, új kikötőnkben. Ha nem volnánk biztosak abban, hogy a korridor eltérő lehetlenül és megváltoztathatatlanul a miénk, akkor nem fektetnénk milliókat kikötőkbe, dokkba, gyárakba, raktártelepekbe és pályaudvarokba. A korridor lengyelnek kell maradnia.

Közös kötélre akasztotta fel magát egy szatmári házaspár

A férfi meghalt, az asszony megőrült

Szatmárról jelentik: Megrendítő tragédia történt a napokban Szatmáron.

A Fehérgyarmati-uton lakott Juhos Sándor ötven éves gazdálkodó tíz évvel fiatalabb feleségével, Molnár Katicával. Az asszony idegbeteg volt és már több ízben ápolták elmeorvosintézetben. Hosszu ideig kezelték az asszonyt, akit néhány hónappal ezelőtt egészségesen bocsátottak el.

Az utóbbi időben a békésen és boldogan élő házaspárnak konfliktusa támadt a rokonsággal és a szomszédokkal. Ezek az anyagi háttérű csatározások egyre élesebbek lettek és az állandó torzalkodás a rokonokkal megmérgezte a két ember életét. Juhos és felesége végső elkeseredésükben a halált választották az idegőli cívakodások helyett. Közös akarattal beszéltek meg az öngyilkosság részleteit, megállapodtak a napban is és aztán feltűnés nélkül készültek a halálra. Juhosné szombat felkereste a református felkészít, akit megkért, hogy részesítse urvacserében.

Az asszony ezután hazament és férjével együtt egész délelőtt készülődött a halálra. Mindketten felöltöztek fekete ünneplő ruhájukba, megírták bucsusorikat, az asztalra készítettek haterkerétszáz lelt a pontosan kiszámított temetési költségekre, azután sirva elbucsuztak egymástól és hozzáfogtak borzalmas tettük végrehajtásához.

Juhos Sándor előszedte a ruhaszárító kötelet és keresztül húzta a mestergereándán. Azután a férj a kötél egyik végére, a feleség a kötél másik végére hurkot kötött. Juhosék a kötél két oldalán számolyra állva bedugták a nyakukat a hurokba és elrugták a számolyt.

Szinte hihetetlennek látszik az a tragédia, amely ezek után pillanatok alatt játszódott le. Juhos Sándor

nehézebb volt, mint a felesége és így súlya az ő oldalán húzta le a kötelet. Az asszony a nagyobb súlytól felhúzódt a mestergereándóig.

Juhos Sándor az erős szorítástól nyomban feldőlőlni kezdett, míg az asszonyban utolsó pillanatban felébredt az életösztön és görcsösen megkapaszkodott a mestergereándóban, lábával pedig a halálkötélben vergődő férje vállára támaszkodott.

Amint Juhos Sándorné görcsbe merevült kezével tartotta a mestergereándót, észrevette, hogy kezétől néhány centiméternyire a mestergereándón fekszik a férje borotvája. Az asszony felkészült görcsösen kapaszkodott a gereándóban, míg a másik kezével kétségbeesett kísérletet tett, hogy a beretvát elérje. Végre, nagy nehezen sikerült Juhos Sándornak elérni a beretvát. Felkészülten kinyitotta és elvágta a kötelet úgy, hogy mindketten hatalmas zuhánással vágódtak a szoba padlójára.

A szerencsétlen asszony nem vesztette el eszméletét. Kirohant az ajtón az uccára és hangos sikoltozásával verte fel az ucca csendjét. A szomszédok és az uccán járók összefutottak de előtte senki sem mert bemenni a szobába. Értelmitlenül a rendőrséget, amely megjelent a helyszínen. Juhos Sándor már halt volt.

A szobában az asztalon két cédulára írt bucsulevelet találtak.

A bucsulevelek mellett volt a temetési költségekre szánt haterkerétszáz lelt, azonkívül az asztalon két káposos biblia feküdt, amelyet az étellel meghasonlott emberpár az öngyilkosság elkövetése előtt olvasott.

A szerencsétlen asszonyt megbomlott idegekkel a közbiztonság megfigyelő elmeosztályra kísérték.

Halálos családi dráma Vrsacon

Egy fiatal munkás leszurta feleségét, azután öngyilkos lett

Vrsacról jelentik: Borzalmas családi dráma történt a napokban Vrsacon. Egy fiatal vrsacsi munkás összeveszett a feleségével, akit leszurt, majd öngyilkosságot követett el és röviddel később borzalmas szenvedés után meghalt.

Schmidt István huszonnégyszáz éves vrsacsi munkás régebbi idő óta állandó viszálykodásban élt feleségével. A házastársak között az utóbbi időben napirenden voltak a szóváltások és a veszekedések, amelyek olykor véres veredésekbe fajultak. A napokban Schmidt ismét összeveszett a feleségével és szóváltás közben

annyira feldühödött, hogy felkapott egy nagy kőst és azt a felesége testébe dobta. Az asszonyt előntötte a vér és összeesett. A férj ebben a hiedelemben, hogy végzett feleségével, ugyanazzal a késsel, amellyel az asszonyt leszurta, felmetszette a hasát.

Mire a borzalmas sikoltozásra a szomszédok be-szaladtak, a dráma már lejátszódott. A szobában egymás mellett vértengerben feküdt Schmidt és felesége. Mind a kettőjüket azonnal a kórházba szállították, ahol Schmidt borzalmas kínok között meghalt, felesége állapota súlyos.

A zagrebi zsidóság nagygyűlésen tiltakozott a palesztinai vérengzések ellen

Noviszadon a zsidóság félnapos böjttel gyászolja meg a palesztinai pogromok áldozatait

Zagrebból jelentik: Vasárnap a zagrebi cionista szervezet kezdeményezésére az itteni zsidók, a zsidó hitközség és az összes zsidó szervezetek és testületek részvételével nagy tiltakozó gyűlést tartottak a palesztinai események alkalmából. A gyűlésen közel ezren vettek részt.

Az ülésen elsőnek dr. Kohn Hugó, a zagrebi zsidó hitközség elnöke szólalt fel, majd dr. Licht Alekzander, a Jewish Agency, a Council és a cionista szervezet egyik vezető tagja nagy beszédben vázolta a palesztinai eseményeket. A temperamentumos beszédet a hallgatóság zajosan megtapsolta. Dr. Licht azzal végezte beszédét, hogy a zsidók nem kívánnak bosszút és nem akarnak »szent háborút« indítani, hanem még fokozottabb munkával fognak válaszolni s ezzel óhajtlák megszerezni a civilizált világ rokonszenvét.

Dr. Horn felolvasta a terjedelmes határozati javaslatot, amely a következőképpen hangzik:

»Zagrebi város egész zsidósága vasárnap, szeptember elsején megtartott nagygyűlésén megrendülés-sel hallgatta meg a palesztinai eseményekről szóló jelentését, mely fájdalommal fejezte ki fiai legjavának elvesztése felett, akik férfias és önfeláldozó önvéde-

lemben estek el, kifejezésre juttatja nagyfokú elkeseredését a kívülről felbújtott és fékevesztett arab tömeg vérengzései miatt, vádat emel az angol kormány előtt, mint mandatárius kormány előtt és az egész civilizáció fóruma előtt a palesztinai közigazgatás felelős tényezői ellen, mely közigazgatás fővátehtelen mulasztásai és előrenemlátása okozták a vérontást, miért is követeli:

hogy nyomós intézkedésekkel haladéktalanul helyreállítsák Palesztinában a rend és nyugalom, hogy az összes közvetett és közvetlen bűnösök megbüntetésenek, hogy azonnal eltávolítsanak mindezek a hivatalnokokat, akik akár rátermettség hiányában, akár pedig a palesztinai mandátum elleni ellenséges értelemből kifolyólag lehetővé tették zsidó életet és a szentföldi zsidó munka elpusztítását, követeli, hogy a palesztinai rendőri karhatalom újjászerveztessék és hogy abban a zsidók számára nyulnak és az ország előrehaladásában kifejtett munkájuknak megfelelő mértékben alkalmaztassanak és hogy a kormány nyújtson teljes kártérítést az elpusztított zsidó életkért és vagyonért. Követeli továbbá, hogy a kormány engedélyezze a zsidók fokozottabb bevándorlását Pa-

lesztinába, hogy a siraletmfal kérdése olyan igazságos megoldáshoz jusson, amely méltányolja a zsidók valóságos érését, végül hogy a brit kormány világos nyilatkozatot adjon a Palesztina feletti mandátum kerestülviteiről, amely mindenben fedezze a Balfour-deklaráció tartalmát és szellemét.

A határozati javaslat mély részvétellel adózott az áldozatok emlékének, akik hősi halált haltak a zsidó lakosság és a zsidó munka védelmében. A zagrebi zsidóság azzal az ünnepélyes felhívással fordul Jugoszlávia összes zsidóságához, hogy a Szentföld védelmezőinek szent sirja felett teljes mértékben teljesítse becsületdíktálta köteleességét és segítse tovább építeni és megerősíteni, amit a barbárság megsemmisíteni igyekezett.

A zagrebi nagygyűlés dr. Schick Lavoszsláv vagy-hatású beszéde után egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot, amelyet megküldenek az angol kormánynak is.

Mint Noviszadról jelentik, a noviszadi cionista szervezet és a zsidó hitközség kezdeményezésére szeptember 4-ikén, szerdán este kilenc órakor a vajdasági cionista szervezetek és testvéregyesületek bevonásával a noviszadi zsidó hitközség nagytermében tiltakozó gyűlés lesz a palesztinai vérengzések miatt. A tiltakozó gyűlésen a Vajdaság minden részéből jelentettek be nagyobb számú részveleit.

A noviszadi zsidó hitközség fővárbírája elrendelte, hogy szerdán, e hó 4-ikén a hívők böjttel és magabeszéltességgel töltsék a délelőttöt. Déli tizenkét órakor Istentisztelet lesz, amelyen a »Jem Kipur Koton« ima után gyászistentiszteletet tartanak a palesztinai pogromok áldozatainak lelkiüdvéért.

A Vörös Klub

Vakmerő rablót fogott el az oszjeki rendőrség

Oszjekről jelentik: Az oszjeki rendőrség rendkívül veszedelmes gonosztevőt kerített kézre, aki detektivregénybe illő módon fosztott ki egy oszjeki kereskedőt. A rablómerénylet áldozata Kopsze Gusztáv nagykereskedő, aki hétfőn éjjel arra lett figyelmes, hogy valaki a hálószoba ajakát fészegeti. Felkelt az ágyból és odament az ablakhoz, amely ekkor már nyitva is volt. Az ablak alatt az uccán egy férfi állott, aki a kezében fejszét szorongatott. Az ismeretlen férfi nem távozott el a kereskedő látára, hanem egy ideig fúrkászolget nézett vele, majd anélkül, hogy egy szót is szölt volna, bedobott a szobába egy cédulát és intett a kereskedőnek, hogy olvassa el.

Kopsze rosszat sejtett, de nem gondolt arra, hogy az ismeretlen be tud hatolni a szobába, ezért anélkül, hogy a cédulához nyúlt volna, a telefonhoz sietett, hogy a rendőrséget értesítse. Még fel sem emelte azonban a kagylót, amikor az ismeretlen hirtelen beugrott az ablakon és a fejszével rávágott a telefonra, amely leestt a földre. Ezután a drótokat vágta el és még mindig nem szólva egy szót sem, intett a megrémült kereskedőnek, hogy vegye fel a földről a cédulát és olvassa el. A kereskedő engedett a felszólításnak és felveszte a cédulát, amelyen a következő gépirásos szöveg állott:

»A Vörös Klub bandája felhívja Kopsze Gusztáv kereskedőt, hogy a klub kioldóttjének adjon öt tizezer dinárt. Ha a felszólításnak nem tesz eleget, akkor a halál fia.«

A kereskedő látva, hogy nem tud elmenekülni, odament az íróasztalához és elővette pénzét. Mindössze hétézer néhány száz dinárja volt csak, ezt odaadta a rablónak, aki miután meggyőződött arról, hogy nincs több pénze Kopszénak, átvette az összeget, majd visszament az ablakhoz és kimászott az uccára. Amikor már kint volt, így szólt:

— Figyelmeztetem, hogy husz percig ne távozzon el az ablaktól és ne mozduljon meg, mert különben valaki, akit maga nem lát, agyon fogja lötni.

Ezzel az ismeretlen eltávozott, a kereskedő pedig husz percen keresztül mozdulatlanul állt az ablaknál. Csak a husz perc eltelte után lármázta fel a házat és értesítette a rendőrséget, amely megindította a nyomozást.

A nyomozás hamarosan eredményre is vezetett. A vakmerő rablót sikerült még másnap elfogni. Faith Imre könyvkereskedő ugyanis megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy egyik alkalmazottja, abban a házban, ahol az üzlet van, egy cédulát talált, amelynek szövege teljesen megegyezik annak a cédulának a szövegével, amelyet az újságok is közöltek a rablással kapcsolatban. Ez a cédula azonban kézzel volt írva és valószínű, hogy eredeti fogalmazványja volt a kereskedő lakására bedobott gépirásos cédulának. Nyomban detektívek mentek ki a házhoz, ahol megállapították, hogy a cédulán látható írás, a ház házmesterének Meng Ferencnek a kézírásával azonos. Ezután kiderült az is, hogy a kereskedő lakására bedobott cédulát Krausz Rudolf hátulajdonos írógépén írták.

Maugot letartóztatták és beszállították a rendőrségre, ahol hosszas vallatás után beismerte, hogy ő hajította végre a rablást, mint a Vörös Klub vezére. Elárulta társait is, akiknek kézrekerítésére megtörtént minden intézkedés.

Csendőrség és katonaság üldözi a Szeged vidékén garázdálkodó cigányokat

Kiskunmajsán tüzharc volt a csendőrök és a cigányok közt

Szegedről jelentik: Vasárnap óta valóságos hajszafolyik annak a rablóbandának a kézrekerítésére, amely egymásután hajítja végre a legvakmerőbb rablásokat és betöréseket. A nyomozásban a rendőrségen és a csendőrségen kívül a katonaság is részt vesz, mind-éddig azonban egyetlen rablót sem sikerült elfogni.

Mialatt a szegedi rendőrség a szegedi határban hajszolta a cigánybandákat, reggelre kiderült, hogy a banditák hajnalban már Kiskunmajsán voltak és a törtéti Székely-féle gőzmalom ellen követtek el betörési kísérletet. Hogy mi módon jutottak olyan gyorsan Kiskunmajsára, azt e pillanatban a hatóságok még nem tudják. Bizonyos az, hogy a cigánybanditák megjelentek a Székely-féle malomban, ahol ugyanazzal a mértékkel dolgoztak, mint legutóbb Szegeden. Az éjjeli őröt cigány támadta meg. Dulakodás felelődött ki a cigányok és az éjjeli őr között, akinek sikerült elme-

nekülnie. A cigányok azután nekirentottak a gőzmalom irodájának, amelyet felfeszítettek. Az éjjeli őr, aki tudott már a szegedi támadásokról, nyomban értesítette a csendőrséget. A csendőrök néhány perc alatt a gőzmalomnál voltak. Jöttük megneszelték a banditák és gyorsan menekültek. A csendőrök üldözöbe vették a menekülő cigányokat. Lövéseket adtak le rájuk, mire a cigányok visszafutottak. Hosszu tüzharc felelődött ki a csendőrök és a cigányok között. A csendőrök közül senki sem sebesült meg, valószínű azonban, hogy a banditák között van sebesülés, mert reggel vérvonásokat találtak a menekülő banditák utjában.

A cigányok a nyomok szerint a kiskunmajsai erdőbe menekültek, majd onnan Kistelek felé vették útjukat. A rendőrség feltevése az, hogy a banda legutóbb tagja jüszözláv területéről menekült cigány, akik néhány héttel ezelőtt Szombor környékén garázdálkodtak.

Egy angol leány fantasztikus tengeri kalandja

A fedélzeten rendezett táncmulatság után rosszul lett és a korláton át a tengerbe zuhant

Párisból jelentik: Hétfőn reggel hét óra tájban a montaliyeti tengerparton egy fiatal leányt találtak eszméletlen állapotban. A leányt kórházba szállították, ahol hamarosan magához tért, sőt néhány óra múlva már annyira jól érezte magát, hogy el is hagyta az ágyat. Egészen fantasztikus és szinte hihetetlen az a történet, amelyet a leány a csendőrség előtt jegyzőkönyvbe mondott. Elmondotta, hogy körülbelül harminc órán át hánykolódott a tengeren, míg végre a víz partra vetette.

— Newcastleben szálltam fel az Eagle hajóra — mondotta — hogy Shanghaiba utazzam. Este nagy táncmulatság volt a fedélzeten, amelyben én is résztvettem. Sokat táncoltam és sok pezsgőt ittam. Bevalom, kissé már mámoros voltam, amikor visszavoltam kajütömbe és lefeküdtem. Ejjelére járhatott az idő, amikor hirtelen rosszul lettem és fogott el nagy fényfelhajjal felmentem a fedélzetre és kihajoltam a korláton. Egyszerre elveszítettem egyensúlyomat és a tengerbe estem.

— Szerencsére jó uszó vagyok — folytatta — és néhány percig uszva tartottam fenn magamat a víz színén. Ekkor valami uszó tárgyat pillantottam meg. Később kiderült, hogy ez a tárgy — egy ajtó volt.

Ebbe kapaszkodtam. Ezen az uszóronason töltöttem az egész éjszakát és a következő egész napot. Hajnalomban nagy örömmel világitótornyok fényét pillantottam meg. Miután úgy vettem észre, hogy a dagály éppen abba az irányba visz, elhagytam alkalmi tutajomat és erőteljesen uszni kezdtem a part felé. De az áramlás dél felé sodort és így történt, hogy nem Cordouannál, hanem Montaliyetnél értem partot. Amikor már szárazföldre voltam, az átéltem izgalmak és fáradalmak folytán csakhamar elvesztettem eszméletemet...

A csendőrök kérdésére elmondotta még, hogy 20 éves, Ausztráliában született és a neve Gloria M. C. Allister. A partvidék hajós- és halásznépe nem igen hisz ennek az elbeszélésnek, mert azt mondják, hogy a partmenti vizek áramlása nem dél felé haladnak, mint miss Gloria M. C. Allister állítja, hanem északi irányban. A csendőrség azonban nem osztja a lakosoknak ezt a véleményét és igaznak fogadja el a fantasztikus, de azért még sem egészen lehetetlen történetet. A hatóság úgy intézkedett, hogy miss Gloria Allistert, melyet a fáradalmakat kipihento, Bordeauxba viszik, ahol az angol konzulátus fog gondoskodni hazaszállításáról.

A tízéves német köztársaság

Irta: Jovánovics M. Jován volt külügyminiszter

Németország jelenlegi alkotmányának, amelyet a versaillesi szerződés aláírása előtt hat hónappal hoztak Weimarban s amelyet a győző hatalmak kívánságára némileg módosítottak, most volt a tízéves jubileuma. Ez az alkotmány köztársasággá alakította át a monarchiát. A nyers porosz uralmat egy simulékony demokratikus rendszer váltotta fel. Az új belső rend Németországban nem jött önmagától, hanem forradalom által. De az egész forradalmi processzus, amely mindenütt mély, tartós nyomokat hagyott maga után, Németországban nem tartott soká és nem járt azokkal a következményekkel, mint valamikor Franciaországban és Ausztriában s ami időkben Oroszországban. Az egyesült igazi német demokraták hamar feltalálták magukat és olyan alkotmányt készítettek, amelynek segítségével megmentették Németországot a súlyos belső és külső benyodalmaktól. A versaillesi szerződés súlyos feltételeket szabott Németországra, amelyeket még hatvan évig kell viselnie.

Németországot az utóbbi tíz évben a rendőrek egész sora zata reszketette meg. Először kommunista zavargások törtek ki a rajnai, vestfali és szakszoni gyárvidékeken, majd Düsseldorf megszállása következett, utána a Ruhr-vidéki forradalmi jelenségek, amelyeket a Ruhr-vidék megszállása tetőzött be. Ezt követte a Kapp-puccs, az általános sztrájkok, a berlini véres ütközések és a márka katasztrófális elértéktelenedése. Nem sokkal utóbb ismét a kommunista agitáció nyomult elő, amelyet Moszkva táplált, majd a jobboldali harcok, amelyeket az acélszakosok vezettek a monarchia visszaállítására és a hollandiai skatonszökevény visszavonására érdekében. És mégis minden nehézség ellenére, amelyek közül a legnagyobb a hadiadósságok kifizetése volt, a legrosszabb gazdasági állapotok között, valóságos gazdasági káoszban, a német alkotmány megmaradt és fenntartotta-

az általa teremtett állapotokat. Ez az alkotmány semmiesere sem remekmű, amelyet egy lángész teremtett meg — mondotta dr. Simons. A német alkotmány, mint valamennyi alkotmány, amelyet a népek önmaguk részére készítenek, az alkotmányozók különböző nézeteinek kompromisszumos műve. A német alkotmányban nyílt lehetőség van arra, hogy tökéletesítsék s a hibákat kijavítsák. Lehetőséget nyújt az állami vezetőknek, hogy szükség esetén a maguk kezébe vegyék a törvényhozási kezdeményezést. És ezért nem csodálatos, hogy a német miniszterek azt mondják, hogy a német köztársaság biztosabb ma, mint bármikor és minden félelemérzés nélkül kihagyhatják az ugynevezett Kaiser-paragrafust, amely megakadályozta a volt német császár visszatérését. A császár visszatérése — mondotta a német rendőrniszter — igen kínos volna, mi semmiesetre sem kívánjuk, de nem lehetetlen, azonban hihetetlen. A német monarchia feltámasztása viszont a kisszámú német monarchisták képzeldőse. Ezeknek a száma napról napra apad. A német köztársaság nem forog veszélyben, annak ellenére, hogy sokoldalról támadják. Igaz ugyan, hogy Németországban most készül a köztársaság hathatósabb védelméről szóló törvény, de ezzel csak az Európában mindinkább elharapódzó és a Németországban is igen sűrűn előforduló zavargásoknak és a hatóságok elleni erőszakoknak akarják elejét venni.

A német alkotmány olyan politikai rendszert hozott létre, amely a gyakorlatban igen jól mutatkozott és alkalmas a köztársaságban élő nép fejlődésére és haladására. A tíz év megmutatta, hogy a német nemzet elő volt készítve a parlamentáris és demokratikus uralomra. A tízéves alkotmányos élet, amellyel maga a nép alkotott a legelső napokban és úgy mutatta be a németeket, mint fejedelmeket:

szervezőket és aktív munkásokat. Volt háborus ellenfelei némileg segítettek Németországnak, de a német gazdasági újjászervezés, a pénzügyi talpraállítás a külföld előtti tekintély gyors visszaszerzésének országrésze magát a német nemzetet illeti meg. A német nemzet váratlanul gyorsan alkalmazkodott az új viszonyokhoz, egyesült erővel megbirkózott a belső és külső nehézségekkel és talpraállította az országot.

Aki figyelemmel kíséri a katonai viszonyokat, az azt is tudja, hogy Németországnak ma jobb katonasága van, mint a világégés előtt. A versaillesi szerződés elrendelte, hogy mint Magyarországnak, Bulgáriának és Ausztriának is, hogy nem lehet százezer főnél nagyobb katonasága. Ma azonban tíz év után sport és hasonló egyesületek útján, Németországnak nagyobb és jobb katonasága van, mint a háború előtt, amikor általános katonai kötelezettség volt. Ma minden német katonája. A versaillesi békeszerződés elben a tekintetben Németország részére valóságos jótétemény volt, amit német tábornokok maguk is hangoztatnak. A német tengerészet, ha kisebb is, jobb és felszereltebb, mint a világháború előtt. Közgazdasági tekintetben először a németek találták meg az általános válságból kivezető utat. Hogy a válságot nem győzték le teljesen, az nem csupán tőlük függött, hanem más államoktól is. Angliában a nyilvános gazdasági vitákban számtalanszor hangoztak el komoly panaszok a német konkurrencia ellen. A németek ritkán panaszkodnak, de annál többet dolgoznak. És ha továbbra is tisztelik a fennálló törvényeket, egyesült erővel küzdenek külső nyomás ellen és dolgoznak az ország fontos kérdéseinek megoldásán, kétségtelen, hogy Németország erősebb lesz, mint a háború előtt.

CIRKUSZ

Helyszini felvétel

(Két férj beszélget a kávéházban.)

Első férj: Megjött a feleséged?
Második férj (rezignáltan): Meg.
Első: Jól töltötte a nyarat?
Második: Köszönöm, jól töltötte.
Első: Szóval sokat költött?
Második: Nem sokat: többet. Lényegesen többet, mint amennyit a jóvedelem megenged.
Első: Bizonyára be is vásárolt magának.
Második: Ezt csak rólam lehet elmondani. Én bevásároltam magamnak. Vele.
Első: Az én feleségem is sokat költött, de legalább hozott haza egy pár dolgot. (Büszkén.) Nekem is hozott egy nyakkendőt ajándékba.
Második: Az én feleségem még azt sem hozott. Kijelentette, hogy itthon minden divatcikket jobban lehet vásárolni és nekünk elvégre a hazai kereskedelmet kell támogatni.
Első: Szóval neked semmit sem hozott?
Második: De igen. Fényképeket.
Első: Mit fényképezett le?
Második: Csak sajátmagát. Most ez a legújabb divat. Régebben anizskártyákat küldtek az utról, most fényképeket hoznak. A feleségem hetven fényképet hozott haza. Több példányban. Nekem is van minden felvételből. Ide nézz!
Első: Állandóan nálad van?
Második: Igen. A feleségem megkért, hogy mutogassam, amikor ő nem ér rá. Látod, például ez itt a feleségem és az Eiffel-torony.
Első: Nagyon szép. Melyik a feleséged?
Második: Ez a magasabbik, mert úgy van fotografálva, hogy a torony alacsonyabbnak látszik, mint a feleségem. Ez a másik a Szent Márk téren ábrázolja a nejemet kedvenc galambjai társaságában.
Első: Velenceben is volt?
Második: Csak átrándult Svájcba, hogy lefotografáltassa magát a Szent Márk téren.
Első: Svájcban mit csinált?
Második: Fényképeket, hogy egész télen pukaszthassa a barátjait. Ez itt a feleségem és a kapurulai maharádzsa; ez a feleségem és Bernard Shaw; ez a feleségem és Eckener kapitány; ez a feleségem és egy londoni közlekedési rendőr. A nejem éppen kérde, hogy merre lehet leközelebb a walesi herceghez jutni, mert meghívták teára...
Első: No és te nem csináltattál a nyaralásodról fényképfelvételt?
Második: De igen. (Mutatja.) Ezt az egyet. Ez én vagyok és a végrehajtó, amint munka után sörözünk. De ha a feleségem még sokszor utazik külföldre helyszini felvételeket készíteni, akkor a rendőrség fog rólam két felvételt készíteni, egyet szemben és egyet profilban...

Leánynevelőintézet Ziegra GARMISCH-PARTENKIRCHEN (BAYERN)

Gyönyörű tervés. Kitérés, modern berendezés. Szigorú felügyelet. Iskolai tantervek, nyelvtan, zene, sport, háztartás. — Prospektus kívánatra díjlanul

HIREK

— **Ófelsége Blédbé utazott.** Az Avala jelenti Beogradból; Ófelsége Alekszandar király hétfőn este nyolc órakor udvari vonaton Blédbé utazott, ahová kedden délelőtt 11 órakor érkezett meg. Kíséretében voltak az udvari marsall, az adjutáns és az ordonánsziszt. A királyi család még egy ideig Blédben marad.

— **A szuboticei polgármester hivatalában.** Osztojics Szelimir Szubotica város polgármestere, aki részt vett az oszjeki mintavásár megnyitásán, kedden visszakereszt Szubotica-ra és elfoglalta hivatalát.

— **A Privilegizált Agrárbank Igazgatóság ülése.** Az Avala jelenti Beogradból: Szerdán délelőtt tíz órakor tartja meg a Privilegizált Agrárbank Igazgatósága ülését a földmívelési miniszterium kabinetjében. Ezen az ülésen azokról a kérdésekről fognak tanácskozni, amelyek a bank működésével állnak összefüggésben. A bank átvette a mezőgazdasági hitelintézet fűrcéit. A bank a Szremszka u. 6. szám alatt, a Zomaliska Banka helyiségében kezdi meg működését szeptember 15-ikén.

— **A noviszadi polgármesterhelyettes visszatért szabadságáról.** Noviszadról jelentik: Lakics János polgármesterhelyettes visszatért szabadságáról és hétfőn újból elfoglalta hivatalát.

— **Cankovic Miodrag bűnügyi rendőrkapitány szabadságon.** Cankovic Miodrag szuboticei rendőrkapitány, a bűnügyi osztály vezetője szabadságra utazott. Távollétében a bűnügyi osztályt Mijatov Tosa rendőrkapitány vezeti.

— **Noviszad közigazgatási bizottságának ülése.** Noviszadról jelentik: Dr. Borota Branislav polgármester csütörtökön délelőtt tizenegy órára rendkívüli közigazgatási bizottsági ülést hívott össze, amelynek napirendjén több sürgős építési ügy szerepel. Többek között tárgyalják a Matica Szremszka felebezését is. A Matica tudvaleg a Kraljica Mária uti frontján ideiglenes üzlethelyiségeket akar létesíteni, de a városi tanács tekintettel arra, hogy a Matica épületének éppen erre a részére vonatkozólag kisajátítási határozatot hozott, ellenezte az építési engedély megadását.

— **A szarakanizsai polgármestert ukovári főispánna nevezte ki Alekszandar király Ófelsége.** Cvijovic Svetomir szarakanizsai polgármestert, nyugalmazott hadosztálytábornokot a miniszterelnök-belsőügyminiszter előterjesztésére Ófelsége ukovári főispánna nevezte ki. Az új főispán már el is foglalta hivatalát. A szarakanizsai polgármestert teendőket ideiglenesen Taticcs Alekszandar városi főjegyző látja el.

— **A Fidak kongresszusa.** Beogradból jelentik: A Fidak kongresszusa kedden szekciókra oszolva működött. Az ülések után a külföldi delegátusok megtekintették a főváros kulturintézményeit és este részt vettek a színház díszelőadásán. Kedden délelőtt a Fidak tagjai tiszteletre adott ebédet Jean Goia francia delegátus mondott beszédet és azt fejtegette, hogy a Fidak mindig az örök békéért fog küzdeni.

— **Felrobbant Marosvásárhely mellett egy katonai raktár.** Marosvásárhelyről jelentik: Hétfőn délután Marosvásárhely határában egy katonai anyagraktárban robbanás történt. Az épület kigyulladt, a szikrák az egyik lövedékraktárba estek és így keletkezett a robbanás. Nem messze a felrobbant raktártól egy másik raktár állott, amelyben ötszáz vagón lövedék volt felhalmozva. Szerencsére azonban a tűz nem terjedt át erre a raktárra. A felrobbant raktár két óra meghalt.

— **Kétszázkilenevezer gazdátlan kutya.** Londonból jelentik: Az angol állatvédő egyesület számítása szerint 290.000 kutya válik gazdátlaná Londonban, mert a kutyaadót oly magasra emelték, hogy az eb-tulajdonosok közül legalább 250.000 képtelen kifizetni. A rendőrség minden intézkedést megtett, hogy a gazdátlaná vált kutyák ne sokat szenvedjenek. Főszólítia azokat, akik az utcán kóborló, éhes kutyákkal találkoznak, hogy azonnal vezessék őket a legközelebbi rendőrszobába, ahol a kutyákat negyvennyolc óráig őrzik, e határidő letelte után pedig — amennyiben senki sem követeli őket — kiértik. A szegények utcáiban ebben az időben állandóan őrtájak cirkálnak s összeszedgetik a gazdátlan állatokat.

— **Cserélik az ötszáz- és ezerdínáros ólmánybolygeket.** A pénzügyminiszterium rendelete értelmében a kereskedésben és magánosknál található ötszáz- és ezerdínáros ólmánybolygeket az állami adóhivatalokban haladéktalanul be kell cserélni.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint az időjárásban változás nem várható.

— **Kramarz lesz Masaryk utóda?** Prágából jelentik: A Szlovák a köztársasági elnökválasztásról azt írja, hogy Kramarz fogja köztársasági elnöké megválasztani. Kramarz megválasztását politikai körökben általában befogadott dolognak tekintik. Előzetes megbeszélés alapján a német pártok is rá fognak szavazni és a szlovákok hajlandósága Kramarz irányában közismert.

Macdonald nagy beszéde
a Népszövetség keddi ülésén

Az angol miniszterelnök bejelentette, hogy a jövő héten visszavonják a Rajna-vidékről az angol megszálló hadsereg egy részét

Cenfből jelentik: A Népszövetség tizedik közgyűlése kedden volt az első nagy napja. Ramsay Macdonaldnak a délutáni ülésre bejelentett és rendkívül érdeklődéssel várt beszéde nemcsak a népszövetségi delegátusokra gyakorolt rendkívül nagy hatást, hanem a nagyközönségre is. A reformációs terem az utolsó helyig megtelt. A hőség a teremben elviselhetetlen volt, a hőmérő 75 fok Celsiusot mutatott és az óriási teremben csak egyetlen apró ventilátor működött. Az ülés megnyitása előtt Macdonald néhány percre beszélt Brand-dal és Lovcher-rel.

Pontosan délután fél öt órakor nyitotta meg az ülést Guerrero elnök és bejelentette, hogy az új népszövetségi palota alapkövetele szombaton délután fél öt órakor lesz. A következő percben Macdonald lépett a szónoki emelvényre. Percenkig tartó tapsvihár köszöntötte Macdonald miniszterelnököt s egy a delegátusok, mint a közönség lelkesen ünnepelték az angol miniszterelnököt. Macdonald markáns arcán egy izom sem rándult és nyugodtan nézett szembe a delegátusokkal. Beszédét alig hallható halk hangon kezdte, majd később egyre fokozta hangjátak erejét. A végén a beszéd a retorikai művészet tetőfokára emelkedett és magával ragadta a hallgatóságot.

Macdonald beszéde a Népszövetséggel és az európai politikával szemben elfoglalt álláspont tisztázásával foglalkozott és Németországnak a Népszövetségbe való belépéséből indult ki.

Amikor Németország képviselője bevonult a reformációs terembe — mondotta — változás állott be a világpolitikában, nemcsak az idő változott meg, de a szellem is.

Ezután pontról-pontra ismertette a munkáspárti kormány politikájának alapelveit. Hangsúlyozta, hogy a fegyverkezések helyett most a leszerelésnek kell jönnie. Az államok biztonságát nem a fegyverkezés és nem a katonaság adja meg. A biztonságot csak a leszerelésre vonatkozó államszerződés önkéntes elfogadásával lehet garantálni.

Amikor Macdonald bejelentette, hogy Anglia meg a Népszövetség folyó ülészakán hajlandó aláírni a gazdasági jegyzőkönyv kötelező döntőbíráskodási záradékát, a közgyűlés lelkesen ünnepelte az angol miniszterelnököt.

A gazdasági tárgyalások kedvező kimenetele kedvező előjele volt a folyó ülészakának — mondotta Macdonald.

Az angol miniszterelnök ezután bejelentette, hogy a jövő héten visszavonják a megszállott rajnai területekről az angol megszálló csapatok első részét. Az angol csapatok elhagyják a német területet — mondotta — hogy sohase térjenek vissza oda.

Ezután arról beszélt, hogy a legnagyobb háborús veszedelem még mindig az, hogy az államok állék fel vannak fegyverkezve. Éppen ezért az angol kormány a maga részéről mindent meg fog tenni, hogy meggyorsítsa a leszerelési konferencia előkészítését.

TÖZSDE

■ ■ ■

Zürich, szept. 3. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.33, London 25.19 egyenylead, Newyork 519.65, Brüsszel 72.22 és fél, Milánó 27.17 háromnegyed, Madrid 76.56, Amsterdam 208.17 és fél, Berlin 123.63, Bécs 73.16, Szófia 3.75, Prága 15.38 háromnegyed, Varsó 58.27 és fél, Bukarest 3.08.14.

Budapesti gabonátözsde, szept. 3. Határidőüzlet: Buza októberre 22.74—22.87, zárlat 22.87—22.98, márciusra 25.19—25.37, zárlat 25.34—25.35, Rozs októberre 17.37—17.43, zárlat 17.47—17.48, márciusra 19.65—19.80, zárlat 19.78—19.79. Tengeri májusra 18.30—18.38, zárlat 18.35—18.36. Készárúpiac: buza 21.60—23.10, takarmányárpa 16—17.25, köles 14.50—15, tengeri 22—22.25, korpá 12—12.50, rozsa 16—16.20, sörárpa 19—23.50, ropca 47—49, zab 13.25—16.

Noviszadi terménytözsde, szept. 3. Buza bácskai 77—78 kg. 195—200, hajó Tisza 77—78 kg. 207.50—212.50, bánáti 77—78 kg. 195—200, szerémi 77—78 kg. 190—195. Árpa bácskai 63—64 kg. 142.50—147.50, szerémi 63—64 kg. 142.50—147.50. Zab bácskai 157.50—160, szerémi 157.50—160. Tengeri bácskai 180—185, bánáti 180—185, szerémi 180—185. Lisztek: 6g és 6g bácskai 300—305, kettős 280—283, ötös 260—265, hatos 235—240, hetes 205—210 nyolcas 170—135, korpá bácskai jutazsákokban 112.50—117.50, bánáti 112.50—117.50, szerémi 112.50—117.50. Bab bácskai fehér 2% 380—390, szerémi 380—390. Irányzat bab szilárd

Chilcegoi terménytözsde, szept. 3. Középfolyamok: Buza szeptember 136, december 141 hétötöd, március 150 háromnegyed, Tengeri december 162 ényölcad, március 166 egyenylead, Rozs szeptember 163 héthölcad, december 113 egyenylead.

Winnipeg-i terménytözsde, szept. 3. Középfolyamok: Buza október 155 háromnegyed, december 156 háromnegyed, március 162 és fél.

Liwerpooli terménytözsde, szept. 3. Zárlat. (Zárófelben az előző napi zárlat.) Buza március (10 sh 6 egyenylead d) 9 sh 11 és fél d, december (10 sh 1 kőtharmad d) 10 sh 3 háromnegyed d, október (9 sh 9 és fél d) 10 sh 8 háromnegyed d.

Bécsi sörésvásár, szept. 3. (Saborsky und Söhne, Wien, jelentés.) Felhajtás: Zárérettés 4667, hussértés 10787, jugoszláviai 3025. Árak: I. urasági 2.25—2.35, szedett 2.10—2.30, öreg 2.20—2.25, huss rítés 2.10—2.75. Irányzat: lanya, 15 shillinggel előbb.

VIZÁLTÁS

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizok mai állása a következő: Duna: Bezdán 222 (—16), Apatin 300 (—28), Bogosvó 300 (—26), Palárka 233 (—20), Zemun 236 (—34), Noviszad 240 (—20), Pansevo 234 (—20), Orsova 298 (—12), Lrva: Maribor 84 (—6), Ozijek 88 (—12), Száva: Zagreb 140 (—2), Mitrovica 252 (—56), Sabac 117 (—43), Beograd 180 (—36).

— **A beszélő mozi a tanítás szolgálatában.** Newyorkból jelentik: A newyorki Columbia egyetem tanárképző szakosztálya behatóan foglalkozott azzal a kérdéssel, miként lehetne a beszélő filmet felhasználni az oktatásban. A tervezetet több amerikai elemi és középiskola elfogadta, úgyhogy egyes intézetek már az idei szeptembertől kezdve rendszeres tanítóeszközzül használják a beszélő filmet. A modern pedagógusok nagy sikert várnak ettől az újítástól. Az iskolának módjában áll, hogy a legkitünőbb előadót vegye igénybe, aki hangjával, előadóképességével és a jól megválasztott illusztrációkkal hason az ifjúságra. Az első kísérlet az acélgártás bemutatása lesz. A gyártás minden fázisát kitünő magyarázat kíséri, a tanuló a legjobbat látja és a legtanulságosabbat hallja. Csak az a kétséges, hogy a kitünő előadás tudja-e pótolni az élő tanár szuggesztív hatását. Ha az előadóművészet a tanulságos képekkel együtt ezt is el tudja érni, akkor hamarosan új korszak kezdődik az iskolákban, nem lesz többé rossz tanár és nem lesz gyatrán felszerelt iskola.

— **Megmérgezte magát egy beogradli postafőtisztviselő.** Beogradból jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt hétfőn este hét órakor a fővárosban. Györgyevics Perszida postafőtisztviselő megmérgezte magát és röviddel kórházba szállítása után meghalt. A huszonhárom éves leány öngyilkosságának rendkívül különös háttere van. Perszida, aki születésénél négy évvel fiatalabb, a nővére társaságában az egyik jugoszláviai fürdőhelyen töltötte. Amikor visszaérkeztek nővére, Anna a vasúti állomáson olyan szerencsétlenül esett el, hogy eltörte a lábát. Nővére súlyos balesete rendkívül elkésérítette Perszidát, aki önmagát okolta a szerencsétlenségért. A postán hivatalnoktársai előtt gyakran panaszkodott emiatt, lehajgolt, sőt olykor buskomer volt, annyira, hogy az eddig életvidám és kedélyes fiatal leány különös viselkedése szüleinek is feltűnt.

Perszida hétfőn este, amikor hazatért a postahivatalból, anélkül, hogy bárkivel szót váltott volna, visszavonult szobájába és magára zárta az ajtót. A leány szülei a szobából néhány perccel később halk sikoltásokat, majd hörgést hallottak. Ijedten rohantak be a szobába, ahol habzó szájjal, borzalmas kínok között fetrengett a szerencsétlen fiatal leány. Nyilvánvaló volt, hogy Perszida megmérgezte magát. Orvost hívtak, a gyomormosást alkalmazták, majd beszállították a kórházba, ahol azonban alig egy órával később belehalt belső sérüléseibe.

Szententherben megnyílik Kunetz Vera Dalcrose ritmikus tornaiskolája. Beiratkozni lehet szeptember 15-ikén egész nap Pašičeva ul. 5. szám alatt.

— **Turistahálál az olasz hegyek közt.** Milánóból jelentik: Cortina d'Ampezzoból jelentik, hogy két páduai egyetemi hallgató elindult megmászni a 2700 méter magas Croda da Lagc csúcsát. Mikor egy függőlegesen meredő hegyfalhoz értek, egyikük mindenáron fel akart rá kapaszkodni és hiába óvta társára, ráállott annak vállaira, hogy feljusson, de elvesztette az egyensúlyt és a mélységbe zuhant. A mentőexpedíció hozta fel a szörnyen összeroncolt holttestet.

— **Lemond a bécsi polgármester?** Bécsből jelentik: Érdekes tárgyalásokról tudnak politikai körökben. Kiszivárgott, hogy az utóbbi napokban a szociáldemokraták egyes vezetői érintkezésbe léptek Schöber rendőrőrnökkel és ezt a hírt hétfőn egy bécsi lap meg is írta, a szociáldemokrata párt vezetősége pedig nem cáfolta meg. Az történt, hogy Breitner városi pénzügyi tanácsos és Danneberg szociálista képviselő meglátogatta Schöber rendőrőrnököt. Ehhez a hírhez a Neues Wiener Journal kedden hozzáfűzi, hogy Seitz polgármester el van tőklélve a lemondásra. Ennek az a magyarázata, hogy 1927. július 15-ike óta, amikor az emlékezetes uccai zavargások voltak Bécsben, Seitz polgármester és a szociáldemokrata párt vezetősége között megszünt minden érintkezés.

— **Eddig ötven halottat ástak ki Algírban a beomlott négyemeletes ház romjai alól.** Algírban jelentik: A házbeomlás romjainak eltakarítása még tart és újabb holttesteket találtak a romok alatt. Az áldozatok száma ötvenre emelkedett. Valószínű, hogy a romok alatt még tíz holttest hever.

— **Ötvenhatmillió font szépitőszerekre.** Londonból jelentik: A Sunday Express című lap igen érdekes statisztikát állított össze arról, hogy mennyit adnak ki az angolok, főleg pedig az angol nők szépitőszerekre. Megtudjuk a statisztikából, hogy ötvenhat millió fontot adnak ki az angol nők kizárólag a fejük szépitésére, tehát: hajnyíró, ondoláló, hajfestő, arcmaszírozó, arcfestő és szőrtelenítő műveletekre. Kerék tíz és fél millió fonttal több ez, mint amennyit az angol férfiak ugyancsak egy év alatt autókra és utazásokra adtak ki. Óriási mértékben fellendült az utóbbi években az előkelő angol hölgyfodrász-üzletek forgalma, ép úgy, mint a parfümüzlet is. Az egyik előkelő londoni áruház illatszerosztályán egy év alatt több mint százezer font értékű parfümöt adtak el.

A szezon első slágere

ÉBREDÉS

Bánky Vilával a főszerepben

— **Szunyograjok miatt állg lehet járni London utcáin.** Londonból jelentik: London keleti negyedét sűrű szunyograjok lopték el, amelyek egyes uccákon majdnem megakadályozták a gyalogközlekedést. Valószínűleg keleti szél sodorta a szunyogok hadát Londonba az essexi mocsarakból. A londoni rovarügyi intézet vezetője szerint érdemes volna repülőgépeket küldeni az essexi mocsarak fölé, hogy bizonyos magasságból erős hatású rovarirtófelhőket hintsenek le s így megirtsítsák a vidéket a szunyogoktól.

— **Országos vásárok.** Sztaribecsejéről jelentik: A sztaribecseji előjáróságához érkezett jelentések szerint a következő helyeken az alábbi napokon tartják meg az országos vásárokat: Debeljácsa szeptember 6, 7, Goszopgyinci szeptember 8, Petrovácon szeptember 8-ikán pótvásár lesz.

— **Két csőd Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék csődbírósága kedden elrendelte a csődöt a Koics A. Milán noviszadi textiláru kereskedő ellen. Csődbiztos Rubin Vilmos törvényszéki bíró, csődtömeggondnok dr. Lenács Jován ügyvéd. A követelések bejelentésének határideje november 16, csődtárgyalás december 14. — Kedden csődöt rendeltek el a Novosadska Stedionica kao zadruga (Noviszadi Takarékpénztár, mint szövetkezet) ellen. Csődbiztos Mátyás Braniszláv törvényszéki bíró, csődtömeggondnok dr. Jociés Milorad ügyvéd. A követelések bejelentésének határideje november 18, csődtárgyalás december 18.

MINDENNAP MEGKAPJA
a kiválóan szerkesztett, jól értesült, tárgyilagos, friss, megbízható

BÁCSMEGYEI NAPLÓ
és a székelyi

HAVONKINT KÉTSZER MEGKAPJA
a legkiválóbb élő regényírók, költők, humoristák, újságírók érdekesnél érdekesebb cikkeit, regényeit tartalmazó

LANTOS MAGAZINT
ha résztvesz az alábbi kombinált előfizetésben: A

BÁCSMEGYEI NAPLÓ
és a
LANTOS MAGAZIN
előfizetési ára:

egy évre összesen . . . . . 800 dinár
fél évre összesen . . . . . 400 dinár

Előfizetéseket elfogad a Bácsme gyei Napló kiadóhivatala, Szubotica, Postafiók 43. Az előfizetési összeg átutalására postatakarékpénztári befizetési lapot küldünk

— **Öngyilkos lett egy tizenöt éves beogradi diák, mert megbukott a javítóvizsgán.** Beogradból jelentik: Megrendülő diáktárgyalás játszódott le hétfőn a kora délutáni órákban a fővárosban. Orlics Nikola tizenöt éves gimnazista az első gimnázium épületében mellőlte magát és életveszélyes sérüléseket szenvedett. A kisdíák az elmúlt tanév végén kémiából és földrajzból elégtelen osztályzatot kaptak, Orlics a megészített tanulási ellenére sem tudta mind a két tárgyból sikerrel letenni a javítóvizsgát és kémiából újból megbukott, úgyhogy a tanári kar osztályismétlésre utasította. A javítóvizsga balsikere annyira elkeserítette a tanulót, hogy közvetlenül a vizsga után az iskolaépület folyosóján elkövette az öngyilkosságot. Orlics Nikolt kórházba szállították, sérülései azonban olyan súlyosak, hogy az orvosok nem bíznak felgyógyulásában.

— **Leégett a nagyváradi Velence-pályaudvar.** Nagyváradról jelentik: A keddre virradó éjjel egy óra után fellobbant a nagyváradi Velence-pályaudvar anyagraktára. A raktárban nagyon sok benzín, olaj, karbid és más robbanóanyag volt felhalmozva és a tűz rendkívül gyorsan terjedt tovább. A tüzőtők csak reggelre tudták lokalizálni a tüzet, de az állomásépület nagy része elpusztult. A kár hárommillió lej.

— **Külön postahivatalt állítottak fel a Kajmakcsalánon a francia harcsopek látogatása idejére.** Beogradból jelentik: A francia harcsopek Kajmakcsaláni látogatása iránt, különösen a bélyeggyűjtők tanúsítanak rendkívül nagy érdeklődést. Az ünnepség napján a Kajmakcsalán tetején posta működött és különleges bélyegzővel látták el a leveleket. Meglehetősen esélyszámú levelet és levelezőlapot bélyegeztek le és így ezeknek a bélyegeknak igen nagy értékük van.

— **A noviszadi polgármester Beogradban.** Noviszadról jelentik: Dr. Borota Braniszláv noviszadi polgármester szerdán Beogradba utazik, ahol a miniszteriumokban több fontos ügyben intervenál. Így megsürgeti az új épületek huszévi adómentességének engedélyezését és kéri a közlekedésügyi miniszteriumban a Kamencaival vasúti aluljáró mielőbbi elkészítését.

Bánky Vilma legújabb filmje
Ébredés
csütörtöktől a Városi Moziban

— **Rágyújtották a házat három gyermekükre.** Prágából jelentik: A brabanti Rupchen faluban vadállatias szülők borzalmas rémtettét leplezték le. Leégett egy parasztságda háza és a házban bennégett három kisgyermek, akik közül a legidősebb nyolcéves, a legfiatalabb két éves. Miután a faluban köztudomású volt, hogy a szülők nagyon rosszul bántak gyermekeikkel és feltűnt, hogy a kritikus éjszaka sem a gazda, sem a felesége nem tartózkodtak otthon, a hatóságok megindították a nyomozást, amely hamarosan eredményre is vezetett. Letartóztattak egy csavargót, aki beismerte, hogy a gazda és felesége felhajtására ő gyújtotta fel a házat. A szülők gyermekeiket bezárták a házba, az ajtókat lelakatolták, azután a csavargónak pénzt fizettek, hogy a házat gyújtja fel, maguk pedig elmentek a koresmába. A bestiális szülöket letartóztatták.

— **Borzalmas haláljáték a kut fölött.** Mármaroszigetről jelentik: Huz Leb kilencéves kisfiu felmászott egy udvaron levő szilvafára. Az ág letört alatta és a szerencsétlen gyerek a fa alatt nyitott kutba esett. Anyja nem vesztette el lélekjelenlétét, kötelel ereszett le fiának, akinek sikerült is a kut peremén felkapaszkodnia. Ekkor a kötélen csomója megoldódott és a kisfiu visszazuhant a kutba, amelybe belefulladt.

— **Ki az ur a házban?** A szuboticei törvényszéken kedden tárgyalta dr. Vasziljevics Lyuba tanácselnök büntetőtanácsa Kovács Némedi János csantavíri lakos bűnügyét, aki azzal volt vádolva, hogy 1928. január 26-ikán Stroc Franjo bírósági végrehajtót, aki a lakásán záloglás végett megjelent, kiutasította. A tárgyaláson a közbíró dr. Matics Alekszandár államügyész képviselte, a vádlottat dr. Kovács Károly védte. A vádlott kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát annyiban, hogy a végrehajtót kiutasította a szobából, de nem tudta, hogy az végrehajtó. Ő nem is tartozott semmivel senkinek, hanem a fia vásárolt, egy autóbírlra való gumit és a kiskoru fiu adóssága fejében annak édesanyja, vagyis az ő felesége ellen vezették a végrehajtást. Miután a felesége akkor beteg volt, ő, a vádlott volt a szobában, ahol a végrehajtó megjelent. Ő mindössze annyit tett, hogy távozásra szólította fel az illetőt és azt mondta, hogy ő az ur a házban, de azt tagadta, hogy a végrehajtó kezét megfogta és a szobából kivette volna. Gyukics Evgenija topolai ügyvédi írnöknek jelen volt az esetenél. Tanuvallomásában elmondotta, hogy a vádlott igaztalanul viselkedett, amikor megjelentek nála. Kinyitotta a szoba ajtaját, megfogta a végrehajtó kezét és rákiáltott: »Ki innen! Itt én vagyok az ur!» Több meg nem jelent tanu vallomásának felolvasása után a bíróság meghozta az ítéletet, amely szerint a vádlottat bűnösnek mondták ki hivatalnok sértésben és tekintetbe véve a nagy számú enyhítő körülményeket, alkalmazta a 92-es enyhítő szakaszt és a vádlottat tíz évi elzárásra ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a védő felelbezett.

— **Orczy hárónó botránya miatt megváltik katedrójától Sipeki Balás Károly egyetemi tanár.** Budapestről jelentik: Sipeki Balás Károly egyetemi tanár és Orczy Lajosné hárónó ismeretes afferjában a bíról ítélet elhangzása után rendkívül sok támadást intéztek a sajtóban a professzor ellen. Sipeki Balás Károly a nemzetgazdaságtan és pénzügytan tanára a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetemen és az 1929/30. tanévre a jogi fakultás dékánjává választották meg. A támadások azt hangoztatták, hogy nem lehet egyetemi tanár és dékán az, akiről olyan dolgok derültek ki, mint amilyenek Sipeki Balás Károlyról a főtárgyaláson elmondottak. Ezért a lapok felszólították a professzort, hogy nemcsak a dékáni tisztéről, hanem egyetemi katedrójáról is mondjon le. Kedden délsült Sipeki Balás tanár több mint egyórás tárgyalást folytatott Doleschall Alfréd professzorral, a tudományegyetem idei rektorával és ez a tanácskozás hír szerint azzal végzött, hogy Sipeki Balás Károly megrongált egészségi állapota miatt hosszabb szabadságra megy. Jóléte miatt helyen úgy tudják, hogy a tanár szabadságáról nem fog visszatérni katedrójára.

— **Meghalt dr. Hinkovics Hinko.** Zagreből jelentik: Kedden délután két órakor hosszú szenvedés után meghalt Zagrebban dr. Hinkovics Hinko, a háboru előtti politikai élet egyik vezéralakja. Dr. Hinkovics Hinko 1854-ben született. Jogi tanulmányainak befejezése után a politikai pályára lépett. A háboru után, mint Wilson személyes jó ismerőse, tagja lett a londoni jugoszláv bizottságnak. Később teljesen visszavonult a politikától és emlékiratain dolgozott. Dr. Hinkovicsot csütörtökön temetik el.

— **Vrsac város közgyűlése.** Vrsacról jelentik: Jovanovics Szvetolik polgármester elnöke alatt Vrsac város képviselőtestülete a napokban tartotta rendes havi közgyűlést. A napirend legfontosabb pontja a város kölcsönügye volt. A Hipotekarna Banka Vrsacnak két millió dináros kölcsönt helyeztet kiállításba, amit Vrsac fel is vesz és ezt az összeget uccaközvezésre fordítja. A városi villanytelep reorganizálása ügyében kimondta a közgyűlés, hogy 500 lóerős Diesel motor szállítására nyilvános árlejtést ír ki. A város tulajdonát képező kaszárnyákat újból bérbeadták a katonai hatóságoknak. A vrsaci járási főszolgabírósg azt kérte a várostól, hogy a főszolgabírósg épületét tataroztassa. A közgyűlés utasította a várost tanácsot, hogy ebben az ügyben a főispán döntését kérje ki.

Bánky Vilma ragyogó szépsége dominál az
Ébredés
című filmben csütörtöktől a Városi Moziban

— **Új hajójárat Noviszad és Beograd között.** Noviszadról jelentik: Naumovics Tasko beogradi hajózási vállalkozó szeptember elején személy- és poggyászszállító hajójáratot indított Noviszad és Beograd között. A forgalom lebonyolítására a »Maestic« nevű nagy személyszállító hajót állította be. A diszes kiállítású hajó, kivéve a 165 lóerős Diesel motort, amelyet Németországból hozattak, teljes egészében a várostól beogradi hajógyárában készült. A harminchat méter hosszú, öt és fél méter széles hajón 450 utas és 8 vagon áru szállítható és a hajón első és másodosztály van. Az elsőosztály terme nagy luxussal van berendezve és 100 személyt tud befogadni. Ugyannyi utas fér el az elsőosztályú fedélzeten is. Hasonlóan fényűzően van berendezve a másodosztály is és az utasoknak kitűnő rádiókészülék áll rendelkezésére. A »Maestic« első utja alkalmával nagy közönség nézte meg a diszesen kiállított hajót, amely Noviszadon az uszoda melletti hajóállomásnál horgonyzott. A »Maestic« naponta reggel két órakor indul Noviszadról és Szlankamen, Tittel, Szurduk, Sztarabanovci, Novihanovci és Zemun érintésével reggel 5 órakor érkezik Beogradba. Beogradból a hajó délután 1 órakor indul és este 9 órakor érkezik Noviszadra.

— **Nem tudta átúszni a La Manchet Doria svájci uszóhajnok.** Boulogne sur Merből jelentik: Doria svájci uszóhajnok, aki hétfőn megkísérelte a La Manchetatorna átúszását, este nyolc órakor 22 kilométernyire az angol partok előtt feladta a versenyt.

— **Új járásorvos.** Dr. Sijacsics Jánkó volt országgyűlési képviselőt topolai járási orvossá nevezték ki.

— **Remis-vel végződött a Tartakower—Rubinsteln játszma a budapesti mestertornán.** Budapestről jelentik: A nemzetközi sakkverseny keddi napján Tartakower remisre végzett Rubinstelnal, a Canal—Capablanca parti pedig Capablanca győzelmét hozta annak ellenére, hogy a kubai mester két figurával volt hátrányban. A többi játszma függőben maradt.

— **Peteg izmok gramofonhangversenye.** Londonból jelentik: Adrian angol orvos igen érdekes módon vizsgálja meg a különböző izombetegségeket. A beteg izmu végtagsokat mozgásba hozza egy gramofon közelében. A szabad füllel alig hallható zörejeket a készülék felveszi és azután a hangerősítő tölcéséren keresztül harsány hangon adja vissza. Ezekből a hangokból igen sokat állapíthat meg az orvos, sokkal többet, mint az eddigi diagnosztikus módszerek segítségével. Dr. Adrian naponta egész izomropogó hangversenyeket rendez a laboratóriumában és eddig is már igen értékes orvosi eredményeket ért el.

— A Lantos Magazin legújabb száma. Kedden jelent meg a Lantos Magazin legújabb száma épen olyan változatos tartalommal, mint az eddigi számok. A lap sok riporton, aktuális cikkeken, pompás fényképeken kívül közli Markovics Rodion újabb regényét, az Aranyvonatot. Az illusztrált regény ugyanolyan érdekes és lebilincselő, mint a szibériai garnizon. A Lantos Magazin a Literaria könyv- és lapterjesztő vállalatnál kapható.

— Tűzoltónap Sztaribecsejen. Sztaribecsejről jelentik: A sztariyecsi önkéntes tűzoltótestület vasárnap kitűnően sikerült tűzoltónapot rendezett. Az ünnepélyt zenés felvonulás vezette be a petrovoszelói tűzoltó zenekar közreműködésével. Este nyolc óra után a Tiszán nagyszerű látványt nyújtott a közel száz lampionos csónak felvonulása és a tüzi játék. A lampionos csónakok felvonulása után a futballpályán népi ünnepély volt, amelyet reggelig tartó táncmulatság követett.

Előfizetőink és olvasóink figyelmébe!

Ajándékkönyveink kiadását egyelőre kénytelenek vagyunk felfüggeszteni, minthogy készleteink teljesen kifogytak. Kérjük néhány hétig szíves türelmüket. Az új könyvek megérkezését közölni fogjuk

— Beeskerekben kétélező az esti kereskedelmi tanfolyam látogatása. Beeskerekéről jelentik: A kereskedelmi miniszter értesítette Beeskerek város polgármesterét, hogy minden kereskedőre nézve kötelezővé tette az esti kereskedelmi tanfolyam látogatását. A rendelet értelmében ellenőrizni fogják a mulasztásokat, amelyekről értesíteni fogják a rendőrséget. A rendőrség az igazolatlan mulasztásokért pénzbírsággal fogja sújtani a munkaadókat, de ha a mulasztásért a segéd felelős, a munkaadó a bírság összegét levonhatja alkalmazottjának béréből.

— Szépségverseny Ruszkiokról. Ruszkiokról jelentik: Ruszkiokról a napokban mulatság keretében szépségversenyt tartottak, amelyen a Miss Ruszkiokról címet Kolb Olga kapta.

Elmegy Ön az oszjeki kiállításra?

Keresse föl a

»Grand Hotel«-t!

A bácskaiak találkozó helye

Étterem Kávéház Téli kert

Estéknél műsoros hangverseny

9 31

— Este nyolc óráig kell jelentkezni a kettősbírtokosoknak a magyar vámörsgénél. A keletibai magyar vámörsgé legújabb rendelkezése szerint a hazautazni szándékozó kettősbírtokosoknak naponta legkésőbb este nyolc óráig kell jelentkezniük a vámörsgénél. A későbbien jelentkezők részére már nem adja meg a határátelépési engedélyt a magyar vámörsgé.

— Párisi methodista püspök előadása Novivrbászon. Novivrbászonról jelentik: Hétfőn este a novivrbási methodista templomban Spelhad William párisi püspök tartott előadást. A püspök hétfőn reggel Noviszadra munkával elfojtotta a tüzet. A szerencsétlenül járt munkást súlyos sérüléseivel kórházba szállították.

Ha nyáron

nem u'azik szabadságra, akkor is friss erőt gyűjthet magának, ha a reggeli és délutáni kávéjába 2—3 kávéskanál

OVOMALTINE-t

tesz. Jégbehűtött Ovomaltine a legjobb ízű és egyúttal a legegészségesebb frissítő.

— Vizmedencéket építenek Novivrbászon. Novivrbászonról jelentik: A községi képviselőtestület több vízmedence építését határozta el. A medencék az artézi kutak felesleges vizét fogják összegyűjteni, hogy az uccá locsolására elegendő víz álljon rendelkezésre.

— Robbanás egy novivrbászi szeszgyárban. Novivrbászonról jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt vasárnap Vrbászon. A Berger-féle likörgyárban Dosztán Sándor munkás egy spirítusos hordó lepecsételéseivel foglalatokodott. Közben a szesz az égő gyufától lángra lobbant és a hordó óriási detonációval felrobbant. Dosztán súlyos égési sebeket szenvedett és a robbanás lángja felgyújtotta a raktár menyerzetét is. A raktárban nagymennyiségű szesz volt és már-már az a veszély fenyegetett, hogy az egész helyiség felrobban, de a gyorsankivonult tűzoltóság megfeszített munkával elfojtotta a tüzet. A szerencsétlenül járt munkást súlyos sérüléseivel kórházba szállították.

— A vrsaci bucsu. Vrsacról jelentik: Az évtizedek óta híres vrsaci bucsut az idén szeptember 14-ikén tartják meg. A bucsura nagyszabású előkészületek vannak folyamatban. Az északbáti zarandolók részére Beeskerekre szeptember 13-ikán reggel nyolc órákor különvonat indul, amely délután négy órákor tér vissza Beeskerekre. Szeptember 13-ikán délután fél ötkor körmenet indul a háboruban elesett hősök sírjához, ahol az emlékbeszédet Kaip Vilmos jenőházi plébános tartja. Este fél hétkor fáklyás körmenet lesz a katolikus temetőben. A német szentbeszédet Kovács István prelátnak képviselője Kahles Miklós káplán mondja, magyarul pedig Brumel Ferenc beeskereki káplán beszél. Pénteken este a templom előtt díszkiállítás lesz, a katonai zeneiskola és az egyházi kar pedig együttes hangversenyt rendez. Ezután toronyzene lesz. Szombaton reggel fél négykor kezdődik a bucsu: öt órákor nagymise lesz, utána a hegyi kápolnánál szentbeszéd. Az ünnepi szónoklatot Szakáll Kálmán jermenyovci plébános mondja. Hét órákor reggeli mise a plébánia templomban és ezután indul a főkörmenet a hegyi kápolnához. Itt nagymise lesz, az ünnepi beszédet Hasechka György lázárközi plébános mondja. Tomasić Mátyás szlávnelyű szentbeszédet tart. A hegyi ünnepség után a plébánia templomban Te Deum és zárómise lesz.

— Gyásztisztítélet a szentai zsidótemplomban a palesztinai véres csemények miatt. Szentáról jelentik: A szentai zsidótemplomban szerdán este hat órákor gyásztisztítéletet tartanak a palesztinai véres csemények miatt.

Orvosi hír. Dr. Munk Arthur külföldre utazott.

— Zsebtolvajok garázdálkodnak a szubotcai pályaudvaron. Relin Mladen magántisztviselő feljelentést tett a szubotcai vasúti és határrendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a vasútállomáson ellopták zsebből aranyóráját, láncát és erszényét. A vasúti rendőrség az ügyben megindította a nyomozást. Az utóbbi időben több zsebtolvátlás történt a szubotcai pályaudvaron, de a tetteseket a rendőrség csaknem minden esetben kézrekerítette.

Rónai Margit budapesti konzervatóriumot végzett zongoratanárnő az iskolaév megnyitásával elfogad privát órákra növendékeket, óránként 25 dinárért. Szerbiában beszélt tanuló szerb oktatást nyerne. Megbeszélések naponta délelőtt 10-től 1-ig, délután 3-tól 5-ig. Cím: Krupezevica ulica 2., I. emelet balra, gyümölcs-piac.

— Pályázat egy szubotcai gyógyszerári koncesszióra. A közegészségügyi miniszterium pályázatot írt ki a Hudovszki-féle gyógyszerár koncessziójára. A pályázatot a közegészségügyi miniszteriumnak kell benyújtani a gyógyszerész-ügyszertáron, ahol közelebbi felvilágosítás is kapható.

Dr. Salamonné Kassowitz Erzsébet Mensendieck-rendszertornatanő egyének és csoportok számára szeptember 15-ikén kezdődik. Jelentkezés Noviszad, Kraljica Marija ut (új hidhoz vezető út) Obradovicvilla.

— Felakasztotta magát egy zsabali gazdálkodó. Noviszadról jelentik: Juhász Antal negyvenkét éves zsabalyi gazdálkodó kedden reggel felakasztotta magát és mire tettét észrevették, meghalt. Juhász hátrahagyott levelében életuntagsággal indokolta meg tettét.

— Fél év alatt harminchatezer hektoliter bort ittak meg Zagrebban. Zagrebból jelentik: A zagrebi városi statisztikai hivatal közlése szerint Zagrebban ez év első felében harminchatezer hektoliter bort ittak meg, ötezer hektoliterrel kevesebbet, mint az elmúlt év első felében.

Számos női bainál a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 33

szabadalmazott felnyitóval
már 50 éve
a legjobb cipőkrem

SPORT

Juda Makkabi (Noviszad) — Kadima (Temesvár) 1:1 (1:0)

A noviszadi csapat nagy tetszést aratott Temesváron

A temesvári Kadima sportegyesület vasárnap avatta fel nagy ünnepségek keretében zászlaját, amely alkalomból nagyszabású sportünnepélyt rendezett, amelyre meghívta a noviszadi Juda Makkabi sportegyesületet is.

A Makkabi csapata Lusztig Nándor főtájkár és Léderer Vilmos titkár vezetésével pénteken utazott el Temesvárra, ahova szombaton reggel érkezett meg. Szombaton délelőtt a Makkabi vezetője tisztelgett dr. Wiener Lajosnál, a Kadima elnökénél és a zászlóanyánál. Vasárnap délelőtt tizenegy órákor a temesvári helyvárosi zsidó templomban ünnepélyes keretek között avatták fel a Kadima zászlóját, délután pedig a Banatul gyönyörű sportpályáján nagy és előkelő közönség jelenlétében folyt le a sportünnepély. Az összes sportágak résztvevői a katonazene hangjával díszfelvonulással vezették be az ünnepélyt, majd a cserkészek, továbbá a tornászok és tornászleányok mutatványai következtek. Két pár isklabirkozást mutatott be, majd a Temesvári Tornaegylet kilenc tornásza gyönyörű sztoina mutatványokat végzett.

Ezután következett a sportünnepély fő attrakciója, a Kadima és a Makkabi labdarúgó mérkőzése, melyet megelőzőleg a pályán a két csapat zászlót cserélt. A Makkabi nap ellen kezd játszni, de rögtön átveszi az irányítást, erős iramot diktál és a hatodik percben már gólt ér el. A Makkabi csatársora Horváth center nagyszerű irányítása mellett a közönség zajos tapsait kísérve, szebbnél szebb támadásokat vezet a Kadima kapuja ellen, de balszerencse üldözte. Különösen a két szélső: Morgenstern és Schäffer játéka tűnt fel. Akcióikat a közönség állandó tapsal kísérte. Schäffer a mezőny legjobb játékosa volt. A Makkabi a félidő végéig erős iramot diktál, ritkán enged szökhöz a Kadimát, amely szétesően látszott, bár néhány jó játékkal megerősítve állt ki. Félidő 1:0 a Makkabi javára.

A gyilkoló hőség, a hosszú utazás és a sorozatos ünnepségekkel járó fáradtság a második félidőben már jelentkezett a Makkabi csapatán. Ezt a Kadima kihasználta és a Makkabi térfelére terelte a játékot. A hádvédő feladatát nagyszerűen látta el, úgyhogy a Kadima nem jutott lövéshez. Platz kapus egész idő alatt négy-öt lövést védett, ezek közül csak egy volt veszélyes, ezt Robinsonnáddal mesterien védte ki. A Makkabi lassanként visszanyerte elsőfélidőbeli formáját és a csatársor szebbnél szebb kombinációval operált, de balszerencse most sem hagyta el. A második félidő negyvenedik percében esett a Kadima kiegyenlítő gólya, amely után a bíró idő előtt lefújta a mérkőzést.

Este a tisztai kaszinóban hetvenedikü bankett volt, amelyen lelkesen ünnepelték a Makkabi, amelynek nevében Lusztig Nándor főtájkár mondott felköszöntőt. A vacsora keretében a Kadima vezetősége »a szebb játékot produkáló« Makkabi csapat tagjainak tizenötgy arany érmet adott át.

A Makkabi csapata kedd reggel érkezett vissza Noviszadra.

Siflis Géza Szubotcán. Siflis Géza, a SzAND egykori válogatott kapusa, aki most tért vissza egyesületével, a budapesti Ferencvárossal a délamerikai túráról, kedden reggel szülei látogatására Szubotcára érkezett. Siflis, akit régi sportbarátai nagy lelkesedéssel fogadtak Szubotcán, hétfőn utazik vissza Budapestre.

Kulai Hajduk—Vrbászi SC 1B 4:2 (2:1). A VSC tartalékcsoportja vasárnap Kulán játszott az ottani Hajdukkal és a hazai csapattól megérdemelt vereséget szenvedett.

Botrányba fulladt futballmérkőzés. A bácsi Omladina vasárnap Sóvéra ment, hogy esedékes revansmérkőzését lejátssa. A mérkőzés a bácsiak 2:1 arányú vereségével végződött. A mérkőzés során a játékosok összeverekedtek, mire a közönség berohant a pályára és súlyosan inzultálta a bácsi játékosokat.

BOCSÁR

BSC—Nákovói AC 2:0 (4:0). Bocsár megérdemelten győzött.

VRPÁSZ

VSC—Szlovácski (Petrovác) 5:1 (1:0). A VSC reorganizált csapatával állt ki. A csapaton nagyon meglátott Csajági tréneri működésének eredménye, a csatársor élén Jaksicsal a második félidőben valóssággal lehangolta a Szlovácskit. Schmidt I. és II., Jaksics és Elzász voltak a csapat oszlopai. A gólokat Jaksics (3), Bauer (1) és Elzász (1) lőtték. A Szlovácski becsületgőlját a balösszekötő rugta. Jakobovits bíró a mérkőzést jól vezette.

Beleszlin a Jugoszláviában? Beogradból jelentik: Beleszlin Milost, a SzAND válogatott hátvédjét, aki vasuti tisztviselő, néhány hónap előtt Beogradba helyezték át. Beogradi sportkörökben most az a hír terjedt el, hogy Beleszlin leigazolását kérte a Jugoszláviához, amelynek csapatában csatárt fog játszani.

Az SZMTC közgyűlése. A szuboticei Vasasok sportegyesülete szeptember hó 8-ikán délelőtt 9 órakor tartja évi közgyűlését a Vass Adám vendéglőben levő klubhelyiségben.

BÁCSKAPALÁNKA

Odzsacii SC—Sloga 1:1. Ünnepestes keretek között avatták fel az újradélt Sloga pályáját. Az OSC első és Old Boy csapata vendégszerepelt Palánkán még eddig nem látott nagyszámú közönség jelenlétében. Az OSC egész mérkőzés alatt fölényben volt. Az ambiciózus palánkaiaknak egyszer sikerült veszélybe hozniok az OSC kapuját és ekkor gölt is lötek. A második félidőben valóságos ostrom alatt volt a Sloga kapuja, de a tulkombináló OSC-csatársor akciói meddők maradtak.

OSC Old Boy—Sloga Old Boy 2:1 (0:1)

BÁCSKOGRADISTE

♣ **Bácskogradistei AC—Zanatlija (Csurug) 3:1 (2:0)**

Labdarugómérkőzések a noviszadi kerületben. Noviszadról jelentik: Vasárnap a noviszadi NAK a szemeszkarlovcei Sportklubbal mérkőzött és 2:0 (1:0) arányú győzelmet aratott. A NAK ifjúsági csapata 7:0 arányban verte a Trgovacski SC I. B. csapatát. Csurugon a noviszadi Trgovacski SC 3:0 (2:0) arányú győzelmet aratott a csurugi Hajduk felett. Bácskoprovocon a noviszadi Radnicski kombinált csapata 1:0 (0:0) eredménnyel mérkőzött a Szlovacski kombináltjával.

SLUŽBENI DEO

SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

OKRUŽNICA.

Na temelju odluke Upravnog Odbora od 23. VIII. 1929. pozivaju se dole navedeni klubovi da pod pretnjom suspenzije u roku od 8 dana od dana obelodanjenja u službenom glasilu dostave cvome Podsavezu sledeća dugovanja:

	St. Glasilo	Članarina
1. Somb. Ginnast. Društvo	Din. 100.—	
2. Somborski ŽAK	60.—	
3. Somborski Sport	60.—	
4. Somborski Seko	240.—	
5. Vrb. Sport Klub	60.—	
6. Sport Klub Dulcis	60.—	
7. Bajm. Atl. Klub	360.—	200.—
8. Čantav. Atl. Klub	360.—	200.—
9. Adjanski Sport Klub	60.—	
10. Mišetičko Sportsko Društvo	360.—	200.—
11. St. Kanjiški Atl. Klub	60.—	
12. St. Bečejski Seko	60.—	
13. Radnički, St. Becej	60.—	
14. Sport Klub Tesla	60.—	
15. Topolski Sport Klub	60.—	
16. Senčanski Atl. Klub	280.—	200.—
17. Radnički, Senta	100.—	
18. Odžački Sport Klub	60.—	
19. Bezdansko Sport. Uduž	280.—	200.—
20. Toržansko Atl. Društvo	60.—	
21. Sport Klub Tisa	360.—	200.—
22. Sport Klub B. Gradište	320.—	200.—
23. Kulski Sport Klub Hajduk	60.—	

Subotica, 30. VIII. 1929.

S. Brajković, blagajnik.

az adók, illetékek és postaköltségek alól és állami szállásoknál a szövetkezetek előnyben részesüljenek. Azt kívánja a kongresszus, hogy a mezőgazdaság javítását célzó törvények kidolgozásánál, nemkülönben a telegazdaságról és a szőlőművelésről szóló törvények és az új ipartörvény kidolgozásánál a kormány tekintettel legyen a szövetkezetek érdekeire.

A kongresszus Györgyevics Vojislav mérnök jelentése alapján elhatározta, hogy a szövetkezeti szervezetek kizárólag szövetkezeti érdekeket szolgálhatnak, mert a mai társadalmi ellentétek mellett a szövetkezetek kiegyenlítőden hatnak.

A kongresszus Stiebler Milos miniszteri inspektor javaslatára kimondotta, hogy nagy súlyt helyez alsóbb szövetkezeti iskolák létesítésére. A kongresszus azt kívánja, hogy Beogradban, Szokopleban és Szarajevóban létesüljenek ilyen iskolák, azonfelül Beogradban egy magasabb szövetkezeti iskolát állítsanak fel. A kongresszus felkérte a földművelésügyi minisztert, hogy ebben a kérdésben tanácskozzék a főszövetség vezetőivel.

Glavina Marin, a noviszadi szerb agrárszövetség igazgatójának jelentésével kapcsolatban a kongresszus elhatározta, megkeresi a földművelésügyi minisztert, hogy az agrárszövetségek alapításáról szóló törvényt mielőbb változtassa meg oly módon, hogy a szövetségek alapszabályait a szövetkezetekről szóló törvény értelmében módosíthassák. A kongresszus egyben felkéri a minisztert, hogy támogassa a mezőgazdasági szövetkezeti szervezeteket és különösen azoknak kolonizáló törekvéseit. Végül azt kívánja a kongresszus, hogy mielőbb jöjjön létre az agrárreformról szóló új törvény.

Csődbe ment a legnagyobb skandináv hajóépítő cég

Ötven millió svéd korona Hannevig Krisztofer passzívja

Osloból jelentik: A Krisztofer Hannevig nagy hajóépítő cég, amelynek tulajdonosa egyike volt Norvégia leggazdagabb embereinek, csődbe jutott. A cég passzívul negyvenmillió svéd korandra rugnak és ez a legnagyobb csőd, amely eddig a skandináv felszigeten előfordult.

Hannevig, aki a világháború előtt jómódu vállalkozó volt, a háború alatt óriási vagyont szerzett, minthogy a konjunktúrát nagyszerűen ki tudta használni. Amikor a háború kitört, Hannevig alig volt harmincéves. Éles elmével felfogta a helyzetet és átlátta, hogy ha a háború hosszabb ideig fog tartani, rengeteg kereslet fog mutatkozni hajóter iránt. Ezért hajóépítő vállalatát Angliára és Észak-Amerikára is kiterjesztette. Ilyen módon két év alatt igen sok milliót keresett. Vagyont 1916-ban százmillió svéd koronára becsülték. Tökeereje akkor olyan nagy volt, hogy saját bankházat alapított vállalatai finanszírozására. A Hannevig bank központja Londonban volt és fiókot nyitott Newyorkban.

Amerika belépése a háborúba Hannevig minden számítását halomra döntötte. Az Egyesült Államok hadi gazdálkodása oda vezetett, hogy Hannevig összes hajóit rekvirálták. Hannevig ezért tíz éven át pereskedett az Unió kincstárával, de minden eredmény nélkül.

A norvég bankárnak oly módon megrendült pozíciója csak rosszabbodott a háború utáni gazdasági válság folytán. Hannevig összeomlása számos olyan norvégiai tervet döntött halomra, amely a nagy hajóépítő cég tökeerejére volt alapítva.

Hannevig egyébként igen jótékony ember volt és bőkezűen pártolta a művészeteket. Többek között több, mint egymillió svéd koronával jutalmazott egy operát és ugyancsak egymilliót adott Vigeland szobrásznak egy kut megtervezéséért és elkészítéséért. Ezen kívül sok más adományt helyeztet kilátásba, amelyeknek azonban már csak egy részét tudta realizálni.

Szeptember 9-ikén nyílik meg az új szkopliai terménytőzsde. Szkopljából jelentik: Az ujonnan alakult szkopliai terménytőzsde szeptember 9-ikén nyitják meg ünnepélyes keretek között. Ugyanekkor lesz az első tőzsdénapi is.

Bónát egy részében bontották a baromfi piacokat és az állatvásárokat. Becskerekéről jelentik: A földművelésügyi miniszter értesítette Becskerek hatóságait, hogy a hethi piacokra és országos vásárookra semmiféle állatot nem szabad felhajtani. A rendelet szerint tilos a szarvasmarhák, lovak, sertések, juhok, sőt a baromfiak felhajtása is. A helyi állományból nemcsak a vágóhidakon, hanem magánházban is csak állatorvosi vizsgálat után ölhetnek le állatokat. A földművelésügyi miniszter rendelkezése a Szevithubert községben fellépett száj- és körömfájás szolgáltatót okot. A járvány terjedésének akadályozására kiadott rendelet nemcsak Becskerek városára vonatkozik, hanem az egész veszélyeztetett zónára egészen a kovacscai járásig.

Országos vásár Novyrbáson. Novyrbáson szeptember 8-ikán tartják meg az országos vásárt, amelyre vérszentes helyről mindenféle állat felhajtható. A beograd tartomány területéről szarvasmarhákat, juhokat, kecskéket, sertéseket tilos a vásárra felhajtani.

RÁDIÓ

Operaelőadások napja a rádióban

Goethe Faust-ja a beogradi stúdióból

Hétfőn este tartotta meg beogradi rádióhangversenyét Hauser Endre szuboticei hegedűművész igen nívós műsorral. A hangverseny azonban nem volt élvezetes, mert a kedvezőtlen légköri viszonyok miatt a vételt minduntalan kellemetlen zörejek zavarták. Egy-két számot sikerült mégis valamennyire élvezhetően fogni, de az a kevés is, amit hallhattunk, bizonyítékát szolgáltatja Hauser Endre nagy tehetségének.

Szerdán Beograd két érdekes attrakcióval is szerepel a rádió műsorán. Először Volevacs Leonida operáénekesnő hangversenyét közvetítik (20.25), utána pedig előadják Goethe »Faust«-jának első részét, a nagy halhatatlan költő születésének száznyolcvanadik évfordulója alkalmából (21.20). Ljubljana operaelőadást rendez, amelyt a zagrebi leadó is közvetíteni fog (20.00).

A külföldi állomások műsorán is az operaközvetítés dominál. Operaelőadást nyújt a prágai adó, előadásra kerül Smetana »Csók« című dalműve. Az előadást valamennyi csehszlovák állomás közvetíteni fogja (19.20). Hamburgból Nicolai »A windsori víg nők« című operáját kapjuk (19.55). Königsberg Humperdinck »Királyi« című meseoperáját közvetíti (20.00). Münchenből Gluck »Orpheus és Eurydike« című operáját adják (20.00). Turinban két kis olasz opera szerepel műsorán (20.55), míg Kopenhága a »Kornevillai harangok« című operával szerepel (20.00).

Az egyetlen figyelemreméltó hangversenyt Frankfurt nyújtja a külföldi állomások közül. A frankfurti szimfonikus zenekar hangversenyez a rádió közönsége számára (20.00). Budapest kabaré-estét rendez (20.10).

KÖZGAZDASÁG

Mit kívánnak a szövetkezetek?

A szövetkezetek főszövetségének jubileumi kongresszusa Ljubljanában

Vasárnap délelőtt a ljubljana munkáskamara nagytérben jubileumi kongresszusra ült össze a Beogradban székelő szövetkezeti főszövetség. A nagygyűlésen az ország szövetkezeteinek mintegy négyszáz képviselője vett részt. A Vajdaság részéről a noviszadi Agrária mezőgazdasági központi szövetkezet képviselőjében Rumpier Mihály igazgató és Csebulár Alfréd inspektor, továbbá Riester Ferenc, a noviszadi mezőgazdasági központi kölcsönpénztár igazgatója, Skorics Milán, a noviszadi szerb mezőgazdasági szövetkezetek főszövetségének igazgatója és még több szövetkezeti képviselő vett részt.

A közgyűlésen távolmaradásukat kimentették dr. Korosec Antun erdő- és bányaiügyi miniszter, a főszövetség elnöke és dr. Franges Ottó földművelésügyi miniszter, akiket hivatalos elfoglaltságuk tartott távol. Dr. Korosec Antun főszövetségi elnököt Kristán Antun főszövetségi igazgatóság tag helyettesítette, aki egyúttal a kongresszus elnöke is volt. A jubileumi kongresszus megnyitása után hódoló táviratot intéztek Ófelségéhez és táviratilag üdvözölték dr. Korosec Antun és dr. Franges Ottó minisztereket. Ezután felolvasásra kerültek a kongresszushoz intézett táviratok és üdvözlőlevelek.

A kongresszuson nagyobb beszédet mondtak: Csoból Melhior a ljubljana munkáskamara elnöke, Stiebler Milos inspektor, a földművelésügyi miniszter

képviselője, dr. Prohászka Lajos, a földművelésügyi miniszter osztályfőnöke, dr. Mitrovics Cséda, a szerb földművelésügyi elnöke és mások. A kongresszus határozati javaslatának kidolgozására bizottságot jelöltek ki.

A kongresszus Varga Iván mérnök jelentésével kapcsolatban a főszövetség tízévi fennállása alkalmából hálával és szeretettel adózott a főszövetség megalapítóinak és különösen lelkesen üdvözölte a szövetkezeti élet egyik előharcosát, Abramovics Mihályt. A kongresszus felszólította a főszövetséget, hogy továbbra is tartson ki az ernyedetlen munkában és főleg a jelenlegi szervezetek kiépítésére fordítson nagyobb gondot. A kongresszus meg van győződve, hogy a szövetkezeti szervezetek kiépítésénél csak az önszegélyezés és a magánkezdőmennyezés lehetnek döntő befolyással, de meg van győződve arról is, hogy az egész közvélemény, legelső sorban a kormány, a szövetkezeti életet messzemenő támogatásban fogja részesíteni.

A kongresszus a szövetkezeti törvénykezes egyszerűsítését és egységes szövetkezeti törvény létesítését kívánja a szövetkezeti élet szabad gyakorlásának elve alapján. Követeli a kongresszus, hogy a szövetkezetek képzésképzőletei után ezideig fizetett hatszázalékos járadékadót töröljék el és hasonlóképpen mentesítsék ez alól a Raiffeisenpénztárakat is. A kongresszus követeli, hogy a szövetkezeteket továbbra is mentesítsék

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Copyright by Bácsmegeyi Napló
1929

(Tánc az éjszakai uccán)

Rózi most biztosan tétován fog elindulni szállodájuk felé, kizkódva az idegen nyelvvel, amelyből alig néhány szót értett csak. Sajnálta még Rózsit, de hamar megnyugodott és néhány perc múlva már tetszett is neki a szokatlan kaland. Felszabadultnak érezte magát most, hogy teljesen egyedül itt állt a párisi éjszaka tomboló jókedve közepette. Egyedül volt és nem tartozott felelősséggel ebben a percben senkinek. Szokatlan jóérzés volt ez és hamarosan nem is tudta, hogyan éljen nagy szabadságával, mint a nyalánc gyerekek, akik inyenccségekkel teli élestárban hagynak egyedül. Először az volt a terve, hogy egy rövid ideig még itt áll és bámulja a táncoló, örömmámorban uszó tömeget, aztán elindul az ismeretlen uccán és egyedül bolyong cél és határozott szándék nélkül.

Gondolatok nélkül állt a nyüzsgő és zajgó tömegben. Maga sem tudta mennyi ideje állhat már így önfeléd bámulással egy buta kis melódiát dudolva öntudatlanul. Egyszerre csak megérezte, hogy valaki merően és kitartóan nézi. Egy szempár perzselő tekintetét mindig megérezzük, mintha delejes áram érne bennünket és Margit most megborzongott ennek a szempárnak a kitartó tüztől. Magas karcu fiatalember állt mellette, kisportolt barnabőrű férfi, hanyag eleganciával, nyugodt és biztos mozdulatokkal. A fiatal férfi nem vette le róla a szemét. Margit csak lopva nézett rá vissza, aztán hamar elkapta a tekintetét és már tovább akart menni, amikor a férfi kifogástalan udvariassággal megszólította:

— Mademoiselle, nem volna kedve táncolni?

Margit zavartan nézett rá. Erre a kérdésre valamit felelni kellett, ezzel tisztában volt. Hiszen itt nem egy uccai »leszólítás« történt, ezen az éjszakán a jókedvű tömegben bárkit nyugodtan meg lehetett szólítani, ismeretlen emberek fonódtak össze a táncban, és most sem történt egyéb, mint egy ilyen felkérés, nem az első és nem is az utolsó ezen a különös, kalandos éjszakán. Margit már régen vágyódott arra, hogy a csendes szemlélődés helyett aktívan bekapcsolódjék a táncba, a zene pattogó ritmusa már hullámzásba hozta a vérét és az előbb már nővére beleegyezését akarta kérni ahhoz, hogy belevgyüljön a táncolók közé. Maga sem tudta, hogy történt, az idegen már átkarolta és vitte a tánc útemre sima és biztos lépésekkel.

A Place Clichy hangos ezerfényben játszó nyüzsgésében az éjféli órában Wagner Margit itt táncolt egy idegen férfi karjaiban, akiről nem tudott semmit, azt sem tudta, hogy kicsoda. És mégis — vagy talán épen ezért — nagyon jó érzés volt ez, valami egészen új és ismeretlen érzés, amilyent Margit eddig nem ismert. Az idegen szorosán tartotta, a karjaiban a jazz valami őrijítő blueset játszott, mámoros emberek dudolták tánc közben a melódiát és Margit engedelmesen simult az idegen karjaiba.

A férfi tánc közben halkán muzsikáló francia szavakat duruzsolt a fülébe.

— Kedves kis boszorkány, táncra csábított. Itt álltam cél nélkül nézelődve és mindenre inkább gondoltam volna, mint arra, hogy itt az uccán magam is táncoljak. De aztán megláttam magat és táncolnom kellett.

Margitnak jóleste az idegen keveskedő szavai. Kacér mosollyal válaszolta:

— Magam sem hittem volna még néhány perccel előbb, hogy táncolni fogok...

A férfi felügyelt a szavaira.

— Mademoiselle nem francia? — kérdezte meglepetten.

— Nem — felelte Margit, minden bővebb magyarázat nélkül.

— Azonnal észrevettem a kiejtésén — mondta az idegen, anélkül, hogy tovább érdeklődött volna. Párisban ugyanannyi az idegen, mint a francia és nem volt semmi különös abban, hogy egy diáklány vagy talán egy Párisban szórako-

zó amerikai missz itt ácsorgott egyedül a Place Clichy jókedvű forgatagában.

A zene elhallgatott. A táncolók megálltak, egy vidám csoport színes konfetticsomókat szórt szét, a tömeg ismét elindult, párok mentek el, hogy helyet adjanak másoknak, jókedvű kiáltások hangzottak és a távolból kísértetiesen ért ide rohanó autók vad túlkölése.

Az idegen férfi nem engedte el a lány karját. Mintha ez a világ legtermészetesebb mozdulata lett volna, belekarolt Margitba és kifelé vezette a nyüzsgő és tolongó sokaságból. A lány egy pillanattal úgy érezte, hogy ki kellene szabadítani a karját a férfiből, sarkon kellene fordulni és egy taxira ülve a szállodába sietni Rózihoz. Ez azonban csak pillanatilag villant át a gondolatán, mint régi énjének csökevénye, a mely még megbotránkoztatónak tartotta ezt az uccai ismeretséget, az érzés azonban csodálatosképen nem tiltakozott a férfi bizalmas mozdulata ellen. A párisi éjszaka hangulata tette-e, vagy felajzott érzelmeinek engedelmességet, maga sem tudta volna megmondani, amikor engedelmesen követte a férfit.

— Megszomjaztam — mondta az gondtalanul, pajtáskodón — és bizonyára magának is jól fog esni valami hűsítő.

Wagner Margitot most már édekelte, hogy miképpen fog fejlődni ez a furcsán induló kaland. A férfi hangjában annyi bizalomkeltő természetesség, annyi barátságos érzés volt, hogy nem tiltakozott, hanem követte az idegent. Margit elfogadta egy ismeretlen férfi meghívását, megdölgés nélkül, majdnem örömmel és úgy érezte, ha akarja sem tudna ennek a meleg, bizalomkeltő hangnak ellentmondani.

Egy közeli kis kávéház terraszán filtek kettesben, körülöttük dalolt a párisi éjszaka, ők, valami színes hűsítőitált szürcsöltek és már úgy beszélgettek egymással, mint régi jóbarátok. A férfi hirtelen ezzel a kérdéssel lepte meg Margitot:

— Érdekes, maga nem is kíváncsi arra, hogy ki vagyok... Nem érdekli?

Margit valami provokálót érzett ebben a kérdésben. Kitérő választ adott.

— Maga sem tudja rólam, hogy ki vagyok...

— Óh dehogynem — hangzott a válasz — maga a legszebb nők egyike, akit valaha láttam. Ez többet mond mindenkéül és nekem ezerszer többet jelent.

Ez szépen hangzott és határozottan hatással volt Margitra. Még mielőtt válaszolhatott volna, a férfi melegen folytatta:

— Nem is tudja, milyen örömet szerez nekem azzal, hogy nem kérdez, nem érdeklődik fölösleges dolgok iránt, hanem megérzi, hogy így szép ez az este, ahogy van. Két ember megismerkedik valami csodálatos véletlen folytán, nem kérdi a másiktól, hogy kicsoda, hanem elfogadja a feléje nyújtott baráti kezét.

Hallgattak és egymást nézték. Margitnak az a különös érzése volt, mintha ezt az arcot már látta volna valahol. Aztán mosolyognia kellett ezen a feltevésen. Hol láthatta volna eddig ezt az idegen embert? Akit a szeszélyes véletlen sodort az utjába.

A férfi megint gyerekes pajtáskodással karolt a lányba.

— Most autózni fogunk! — kiáltotta majdnem gyerekes jókedvvel, a szava azonban mégis szinte parancsnak hangzott.

És már füttyentett is egy autónak. A következő percben pedig már udvariasan felsegítette a meglepett Margitot a nesztelenül előgördülő kocsira. Szorosán a lány melléült, fűrkészőn nézett Margit szemébe és megelégedetten mondotta:

— Nincs szebb ilyen éjszakai autózáznál.

(Folytatása következik.)

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik boldogult férjemet, illetve édes apám

Schwartz Lázár

elhalálása alkalmából részvételükkel felkerestek, vagy a végítzességén megjelentek, ezuton mond hálás köszönetet a gyászoló család nevében

Novi Vrbas, szeptember 2

őzv. Schwartz Lázárné és Singer Emilné

Oglas

SEVER tvornica električnih strojeva d. d. na vanrednoj skupštini, održanoj 27. aprila 1929. godine izreklo je likvidaciju društva počev od 1. maja 1929. godine. Na osnovu §-a 202. Trg. Zakona pozivamo poverioce društva, da svoja potraživanja u roku od 6 meseci, računajući od tebeeg uvrštenja ovog poziva, ostvare, jer u protivnom slučaju njihovo potraživanje samo će u toliko dobiti izmirenje, ukoliko bude imalo društvo nerazdajeno imanje

Subotica, 28. aprila 1929. godine.

Uprava

10008

SEVER tvornica električnih strojeva d. d.

Ha foglalkozást keresel
itt állj meg!

Mióta keresel foglalkozást — bizonyára már hónapok óta — és nem »találsz!« Miért nem találsz? Mert vagy nem vagy elég élelmes, vagy pedig arra vársz, hogy valaki más találjon megfelelőt a te részre. És te csak szépen vársz tovább türelmesen, vagy türelmetlenül, esetleg kétségbeesetten, valószínűleg a jobb időkre, vagy pedig alighanem a sült galambra. Azt azonban már látod, hogy nem segít rajtad senki, ha csak magadon nem fogsz segíteni és bizonyára azt is látod, hogy mindaz, aki dolgozik, boldogul és megél. Az ilyen azután nincsen rászorulva más ember kegyére és pártfogására.

Ne »keress« tehát még tovább is foglalkozást, mert kár minden percért, meg azután hónapok óta látod, hogy úgy sem »találsz«, fogd meg tehát azonnal okosan, élelmesen a dolog végét és foglalkoztasd saját magadat!

Önállósítsd magad és légy a magad ura! Csekély 3160 dinár kell hozzá, az sem egyszerre és máris állandó kenyered van neked is, meg a családénak is.

Egy kis géppel végezhető szép, tiszta és könnyű háziiparra tanítunk be teljesen ingyenesen 8 nap alatt és saját szobádban keresed meg játszva a napi 120—150 dinárodát. Ha hozzátartozóid segíteni akarnak, kétszeresére is emelhető a kereset.

Ez a háziipar még a legkisebb községben is 5—6 helyen üzhető, mert oly olcsó közszükségleti cikket állítasz elő, melyre mindenkinek, kicsinynek, nagyoknak, férfinek, nőnek, urnak, parasztnak egyaránt szüksége van. A gépecske árát ha nem hamarabb, de 3 hét alatt megkerested és ha csak egy kicsit ügyes vagy, a második hónapban még egy második gépecskét állítasz be saját üzemedbe.

Németországban több mint 700.000 férfi, nő, ifjú öreg, volt hivatalnok, kereskedő, iparos és nyugdíjas létesített magának tisztességes biztos existenciát ezen igen népszerűvé lett új háziipar elsajátítása és üzése által. Mert a németek élelmesek! Ugyanezt megteheded te is!

A gép részleltérítésre, bérmentve hozzád szállítva, ingyenes betanítással csak 3150 dinárba kerül. Külön 10 dinárba kerül a hozzávaló fűzetecske, mely képesen mutatja be a szobánforgó háziipar üzését, a gép kezelését, használati utasítását, az üzem megindítására, az igen olcsó anyag beszerzésére (melyet ugyanis a rendelők hoznak hozzád), az átalud készített úru értékesítésére és minden egyébre vonatkozó tudnivalókat.

Írásban biztosítunk téged, hogy ha tényleg dolgozni akarsz, nem fogod megbánni ha ezt a könnyű és szép mesterséget megtanulod, önzönlén fognak hozzád a rendelők és ne felejtésd el, hogy a mesterség kenyér. Pénz nélkül nincs üzlet, szerszám nélkül nincs ipar!

Első dolgod legyen még ma, egy részletes ismeretű könyvecskét rendelni, amely megadja neked a minden további szükséges utasításokat. A könyvecskét bérmentve megküldi neked 12 dinár előzetes beklüldése ellenében a németországi Grauert gépgyár részvénytársaság jugoszláviai kizárólagos vezérképviselősege és lerakata:

Berényi Zsigmond

Osijek I., Krezmina ulica 13

Utónyvtel a könyvecskét nem küldjük. Levélben sem bélyeget, sem pénzt ne küldjön. Felelősséget csak postautalványon küldött összegekért vállalunk.

THERMAL-PARKSTRAND-FÜRDO

BAD VÖSLAU

Európa legnagyobb fürdője
Rádió aktív Akrothotermál 24 C°
Gyermekgyógyhely, kád- és szénasavas fürdők. - Forrá- és tenisz-
terek a fürdőben 4233

Molnár & Moser-
féle világhírű

Eau de Cologne-

Russe
Chipre
L'origan

minden gyógytárban, drogériában és illatszertárban
kapható. Főlerakat: **Herczi-drogéria, Subotica**

Nemačka Keramika

(Deutsche Keramik)

Kosmajška 7 Beograd Telefon 31-82

Meissner Hardmuth, Čeh és Zsolnay
fayenc fal- és pad óburkoló keramiai lapok.
Meissner és Hardmuth-kályhák, vala-
mint luxuskandallók és takaréktűzhelyek
(Sparherd).

Költségvetés, tervrajz díjtalan.

Tekintse meg kiállítási helyiségünket

Felhívás

Simon János üzletét átvetem, felhívom az esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket nálam 8 napon belül jelentsék be, mert a későbbi bejelentéseket nem veszem figyelembe.

Sztarakanizsa, 1929. szept. 4.

Molnár Dezső

**Könnyítések a magyar
vizumok beszerzésénél**

A Budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zagrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vizumot szereznünk, mert az utasok magyar vizum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapesten kaphatnak hatvan napi tartózkodásra jogosító vizumot. Ez az újítás lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vizumnélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya hivatalos bélyegzővel ellátott igazolvány szükséges, mely ugy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviselőnél (Beograd, Palata Akademia, Jakšićeva ul. 2.), mint pedig a felkért SHS vidéki kereskedelmi testületnél, pénzintézetnél és utazási irodáknál személyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány alapján a vizum Budapesten 50%-os kedvezmény-nel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és gyógyócekokat szolgáló vasúti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vizium a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál illetve a beogradi m. kir. Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztályánál (Beograd, Palata Akademia, Jakšićeva ul. 2.) 50% engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

A fenti vizumkedvezmények az esetre érvényesíthetők, ha az utazás a beutazás és kiutazás napjait is beleszámítva, összesen legalább 3 napot tölt Magyarországon. Minden megkezdett nap egésznek számít. Azok az utasok, akik 3 napnál kevesebb ideig tartózkodnak Magyarországon, a határon való kilépésnél a fél vizumdíjat utánfizetik.

Műhely: Osijek III. Jelašićev trg 22

Alapítva 1825.

Ferd. Saks utóda

ALBERT ONDRUŠEK

gőzfestő és vegytisztító üzeme
OSIJEK III.

Öltönyök, uniformisok, mindennemű szövet és más anyag festése és vegyi tisztítása egész darabokban vagy szétfejtett állapotban. — Külön osztály megadott minta szerinti festésre

Gyapju minden színben raktáron.

Szörme kidolgozás és festés.

Fiókok: Osijek I., Desatićina ulica 37
Zemun, Zmaj Jovina 19

Hol vásárol a vidéki Suboticán

Butor

legjobb — gyári áron

Fister Gusztávnál, Fra Ješe trg 6

Barátok temploma során

Hölgyek és urak figyelmébe!

Kiváló stípen festi és vegyileg tisztít

WIHART IMRE

Sokolska ulica 3

Acélrollógyártás

a legjobb kivitelben, olcsón

Vászics Péter

ujonnan berendezett rollógyártótelepén
Bene Sudarevićeva ulica 41

METROPOL-GARAGE

vállalja az összes rendszerű automobilon javítását garancia mellett!

Oslobodjenja (Sentai) ulica 23

A VILÁGHIRŰ
DEKA autógummi elismert német márka

RADIO
KONRATH D. D.
rádiókészülékei
olcsók, jók, megbízhatók

Puskás Ferenc
mechanikai- és gépműhelye, Tolstojeva ul. 7
Vállal: special, fém- és vasesztergamunkákat gépjávitást, hengerfurást, új konstrukciókat és stancnikat garancia mellett

Butor izléses és jó minőségben, méltányos árban, részletre is
Épület Portál Mérth Lajos asztalosnál
VII., Jugovića ulica 13.

Szenzációs ujdonság!
Minta ottalmuwa 14903/1927. sz. n.
Fémkeretes és ovális kazetta és bőrönd
Főszajátosságai: 1. Fehelkőnyű 2. Tartós, masszív 3. Elegáns, kocsos
Andrássynál
Subotica szajgyártó, nyerges és bőröndös Cserkepiac

Képviselő
Takács Márton
gumiműhely, Zrinjski trg 24.

UJONNAN

berendezett

JUTAFONODÁNKBAN

gyártott jutafonókat ajánlunk nagyban és kicsinyben kedvező fizetési feltételek mellett

Fonó- és kötélverőgyár Rt.

Odžaci (Vojvodina)

Kérjen mintát és árajánlatot

BUTOROK, hálók, ebédlők, uri szobák, szalón- és angol garnitúrák, teljes lakásberendezések és vállalatokban raktáron. Irodaberendezések és hajlított műek. Vas- és rézbutorok legújabb különleges ségei gyári árban
Éder Kálmán
butoráruház
Subotica, Višonova ul. 40

Előírással új

TANKÖNYVEK

az összes iskolák és tanintézetek részére és

használt tankönyvekkitűnő állapotban, új, tartós kötésben
míg a készlet tart**féláron**

Előírással

**író-, rajz- és tanszerek
jutányos áron****A középiskolai magyar tagozatok
növekedésének figyelmébe!**Tankönyvszükségletüket már most rendeljék meg,
mert a könyvek későbbi beszerzése nehézségekbe
ütközik**VIG** könyvkereskedés
Subotica, Fótér

Olcsó, elsőrendű kivitelű

STYLBUTOROKkivételes árak, fizetési kedvezmények
az 50 éve fennálló**Hoffman Mihály özvegye**lakásberendezési vállalatnál Subotica, Aleksandrova ul.
2 valódi masszív sárgaréz templomi csillár
és 16 falikar alkalmi áron eladó

A vajdaságiak kedvelt találkozóhelye

BUDAPESTEN**KÖZPONTI SZÁLLODA****VII, Baross-tér 23****a Keleti pályaudvarnál**Teljesen újonnan berendezett
kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.

Mérsékelt polgári árak.

A Bács megyei Naplóra való hivatkozással

20% engedményt kap

Testvérvállalat

OSTENDE KÁVÉHAZ Tulajdonos: **GROSZ ÖDÖN****WEITZENFELD****i DRUG SUBOTICA**

INTERURBAN TELEFON 192.

Komló-, gabonás-, lisztes-

zsákok**vizmentes ponyvák**Kerti és tüzelő tömlők,
mindennemű zsinaguruk
olcsó beszerzési forrása.**Kérjen árajánlatot!****KINTORNA**— Szörnyen bosszus vagyok. A vendég'ői szom-
szédom ebéd után az asztalon fejtette a pénztárcáját.

— Hiszen abból nincs semmi károd.

— Igen, de én otthagytam.

*

Brumzaláné a korzón találkozik a barátnőjével,
akitől büszkén megkérdezi.

— Mit szólsz az új ruhámhoz?

— Nagyon csinos. Tavaly éppen ilyen volt ne-
kem is.

*

A kávéházban rómparti közben egy fiatal ember
felsóhajt:

— Rémesek ezek az anyagi gondok!

— Hát nősiülj meg — indítványozza a barátja.

— Hadd el. Amilyen pechem van, akkor is az de-
rülne ki, hogy szerelmi házasságot kötöttem.

*

Lillike: Pisti, gyere játszunk házasságot.

Pisti: Nem, inkább játszunk futballt, abban nincs
annyi verekedés.

*

Hatheti fürdőzés után az asszony visszatér csa-
ládi tűzhelyéhez és a kedveskedő férj, aki ez alatt a
hat hét alatt a szalmaélet kétes örömeit éldele, Mün-
hausen bárót is megszegyenítő kalandos élményeket
ad elő, tulajdon szalmái szolidaritását illetőleg.Igy mindjárt az első otthoni ebéd alatt, míg elszán-
tan rágódik a pécsenyén, szigorú megróvásában részesi
a vendég'ői kosztot:— Nem is hiszed, drágám, milyen egy-kettőre meg-
unja az ember a kocsmái életet. Az ételek is mind egy-
formák. Végül is kénytelen voltam rendelkezni, hogy
a lust egy kisé mindíg égersék oda, úgy legalább
némi háziás ízét éreztem.

*

Recece az uccán elcsipi egyik adását.

— Már ötödször kell kérnem tőled a pénzemet,
amit kölcsön adtam.— No és nekem hányszor kellett kérnem, amit
kölcsön adtad?

*

— Azt hallom, valóságos regényt éltél át a fele-
ségeddel.— Igen. A regény rövid tartalma: Szemeink talál-
koztak, kezeink találkoztak, ajkaink találkoztak, vé-
gül az ügyvédek találkoztak.

*

Brumzalától megkérdezi a barátja:

— Hogyan van az, hogy te engeded a feleségedet azt
csinálni, amit akar.

— Ugy, hogy egyszer megpróbáltam nem engedni...

*

Recece rohan az uccán amikor megállítja egy is-
merőse és megkérdezi:

— Hova rohansz?

— Rákot ettünk ebédre és az anyósom rosszul lett.

— Most szaladsz a doktorért?

— Nem. Szaladok még rákot venni.

*

Férj: Mit szeretnél a születésed napjára?

Feleség: Nem tudom még.

Férj: Rendben van. Kapsz egy esztendő gondolko-
dási időt.

*

Brumzala nyaralni küldte fiát a falusi rokonokhoz.
Mikor a gyerek visszatért Brumzala megkérdezte:

— Na, fiam, hogy fogadtak a rokonok?

— Remekül. Egyszer Kurt bácsi mondta, hogy
ebédeljek Fritz bácsinál, máskor pedig Fritz bácsi mon-
ta, hogy ebédeljek Kurt bácsinál.**Naptárárusítók
figyelmébe!**Mi a Minerva Naptárak tiz legiőbb
előnye minden más naptárral szemben s
mi biztosítja ezek kelendőségét?

1.

Olcsóbb, mint a többi kalendáriumok.

2.

Tartalmasabbak, vaskosabbak, mint
a többi naptárak. Több olvasnivaló van
bennük.

3.

Ami benne van, azt a legjobb írók ír-
ták, a képeket a legjobb rajzoló rajzolták.
Tartalmuk érdekes, tanulságos és
hasznos.

4.

A Minerva Naptárak kiállítása tet-
szetős, művészi.

5.

Minden naptárhoz ingyen regény van
hozzáfűzve.

6.

Mindegyik naptár szövegrésze más
és más.

7.

Tanulságos és érdekes képek egész
tömege van minden naptárban.

8.

Sok hasznos és érdekes tudni való
van bennük.

9.

A Minerva naptárakban foglalt ada-
tok pontosak.

10.

A naptári részben az ünnepek vörös
betűkkel vannak feltüntetve. A napkelte,
holdkelte, névnapok, vásárok jegyzéke
pontos és megbízható.

Már most rendelje meg az

1930-asnaptárszükségletét, mert csak így bizto-
síthatja, hogy idejében meg is kapja a
kalendáriumokat.

Az 1930-ik évi

"MINERVA"**NAPTÁRAK**szétküldése október elején megkezdődik.
A szétküldés a rendelés beérkezésének
sorrendjében történik. A**Minerva Naptárakat**a közönség megismerte, megszerette s
keresi, úgy hogy azok árusítása nyugodt
és biztos keresetet jelent.Az 1930-as esztendőre a következő
naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Vajdasági Magyar Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szive Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Vidám Naptár
7. Kis Naptár

Minden naptár más-más szövegű s
más-más regény van mindegyikhez mel-
lékelve.Aki naptárakat akar árusítani, kér-
jen tőlünk ajánlatot.**Minerva-nyomda**
Subotica

Cicso árak   **Olcsó árak**
Divatos   **Izléses**
Tartós   **Elegáns**

Stressburger
DIVA TIPO KÜLÖNLEGESSEGEI

Allandó nagy raktár a legmodernebb saját készítésű cipőkből
Külön mértékosztály

2655

Subotica,
Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

Kozmetikai szalon
Tulajdonos: **Dr. VÉCSEI JENONÉ**
Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyítása villany és kvarcfénykezelés, paraffin terapia
Széplők legújabb módszer szerint teljesen fájdalomtalan eltüntetése villannyal, hám-lasztás, kenőcsök alkalmazása nélkül.
Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

Egészséges GYOMOR
és a rendes székelés az egészség legfontosabb feltétele, mert ha erre ügyelünk, elejét vesszük sok olyan betegségeknek, amelyeket az Állandó vagy időnkint fellépő szorulás okoz, mint a főfájás, vérszegénység, gyomorfekély, bél- és májbajok, sárgaság, epebajok, a vizeleti szervek mindennemű megbetegedése, véredényelmeszesedés, vértisztátalanság, étvágytalanság, stb. Mindezeket a legsikeresebben gyógyítja a

PURGATIN TEA
mely friss gyögyfűvekből készül. Készíti és utánvétele szál-tja (egy doboz 30 dinár, két doboz 55 dinár)

Sv. TRAJKOVIC
gyógyszeriára BEOGRAD a Nemzet színház mellett
Köszönetet kell mondani a nem-kim küldött „Purgatin-ot”. Azok az ismerősök, akik ölem aptak ebből a teából, mind sokkal jobban érik magukat, mint azelőtt. Kérlek még dobozzal. — MILORAD CIRKOVIC vonalfelügyelő, Bač a Topola

Vas kereshető, bádogos
kérjen ingyen nagy képes árjegyzéket
FÜZI
bádogárnyagtól
Subotica (S.H.S.)

Hirdetéseket
Szentán a Bácsmegeyi Napló részére
Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

Hölgyfodrászat
Szépen ondolál } **8-**
Hajat mos } **din.**
Hajat vág }
Manikűröz }
Bérlés (10 szám) 60 — dinár
Kihullott hajat vesszük
HUSZÁK PÁL
Prokesh-palota, a vasutól 2 perc

Garantált friss
I-a teavaj
kg.-ja 50 dinár
Naponta friss joghurt kapható
Gulyás
tejcsarnokában
Subotica, Rudičeva ul. 3.
Trumbičeva ul. 7
(Papucs-piac)

Eladó
Amerikába költözés miatt
1 faragásos hálószoba, 1 könnyű szalon, 1 díszes faragványos állványtű, 2 antik haroktámlászesék, szekrények, ottománok, asztalok és egyéb bútorok, eredeti olajfestmények, pasztelek és rézkarcok.
Novisad, Futoška ul. 143

Bőr- és szőrtudományok
Bőr- és szőrtudományok, pénztárcák, kazetták, nyergek, az összes bőr- és szőrtudományok előnyös árban kaphatók
Fazekas Mátyás
bőr- és szőrtudományok
IV., Vilsonova ulica 44.
Rendeléseket és látásokat olcsón vállal

Vendéglő
forgalmas német nagyközségben (Bácska) kaszinó, nyári és téli mozi, nagy helyiségek, garage, kert, saját borpince, szőlővel, stb.
Ecetgyár
30 éve üzemben, fényes existencia autogarage, vegyi festőde, 3 mozi műkögyár stb. kényelmes fizetési feltételekkel
eladók
Goldfahn közvetítési iroda Sombor, Kneževića 26

60 lánc
elsőrendű szántóföld
új épületekkel
eladó Dr. Löbl Marcel ügyvéd
Krupeževićeva 1.

Északamerikába: Canadába, Délamerikába: Argentiniába, Braziliába stb. utazni szándékozónak
ingyenes felvilágosítást nyújt a
FRANCUSZKA LINIJA
Zagreb Beograd Sombor
Vel-Bečkerek, Obala Princeza Jelena 3

ELÖNYOMDÁT
legmodernebb stílus rajzokkal és kellekkel legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
modern előnyomdaberendezési gyára
Relief-festéshez való festékek, porok és kellek kaphatók

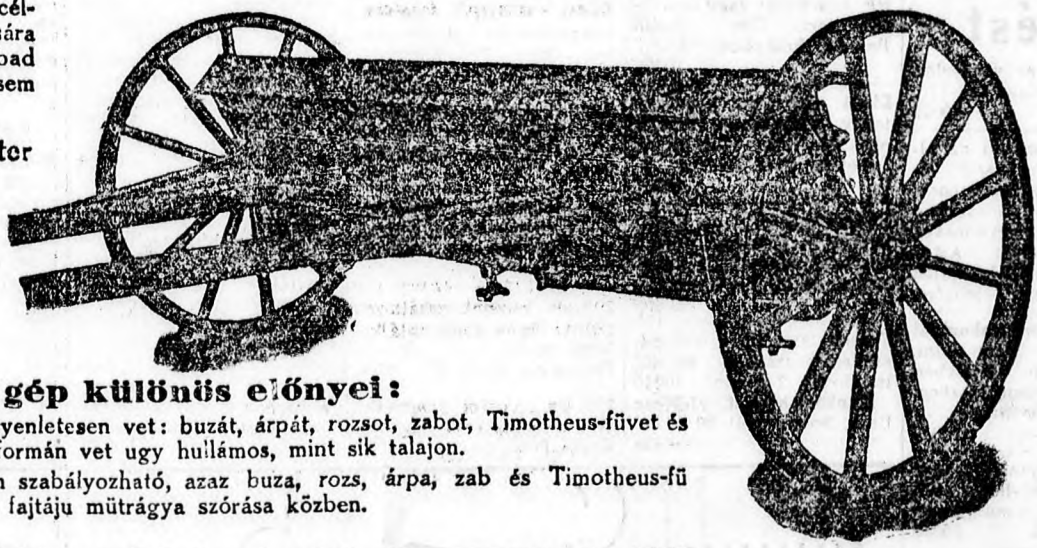
Zárszámad st legutányosabb áron készíti
Kinnerva-nyomda, Subotica

Jó gépek a jó gazdaságot még jobba teszik!

Mc. Cormick magvető és műtrágyaszórók

Munkaszélesség 2 méter. - Acél-szerkezet. - A gép vontatására 1 ló elegendő. — Nem szabad egy gazdasági udvarból sem hiányoznia!

Az **International Harvester Company - Chicago** U. S. A. gyártmánya
Korszakalkotó találmány!!!
Minden országban szabadalmazva!!!

A gép különös előnyei:

1. Mindenféle gabonafajtát egyenletesen vet: búzát, árpát, rozsot, zabot, Timotheus-füvet és mindenfajta műtrágyát egyformán vet úgy hullámos, mint sík talajon.
2. Munkaközben igen könnyen szabályozható, azaz buza, rozs, árpa, zab és Timotheus-füvetése, valamint különböző fajtájú műtrágya szórása közben.
3. Igen könnyen vontatható.
4. A gépek minden része különböző savak ártalmas hatásától védve, **nagyon tartós!**
5. A gép szórószerkezete lassan mozog.
6. Szerszám nélkül igen könnyen széjjelszerelhető — és alaposan tisztítható.

Az egész országban minden H—S—C—S fióküzletben és képviselőnél kapható:

Auš i drugovi k. d.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

NOVISAD Temerinska ulica 1	BEOGRAD Karadjordjeva ulica 79	OSIJEK Desatičina ulica 17
ZAGREB Petrinjska ulica 26	SOMBOR Kralja Petra ulica	V. BEČKEREK Miletičeva ulica 3
		SKOPLJE Ulica 99

LIFKA-KERT

Hétfő - kedd - szerda

Suboticán először!

Filmoperett!

Harry L'edke, Eliza la Porta, Fritz Kampers

Róbert és Bertram

(LUMPÁCIUS VAGABUNDUS)

Szellemsz vigjáték a hasonló című operett feldolgozásával

Jön! Jön! Jön!
Harold Lloyd ezidél első ujdonsága
Harold a hős

HÁZASSÁG

Férjhezmenőknek, nőülőknek biztos siker. Cim a kiadóban. 9896

FOGLALKOZÁS

Jó szakácsnőt azonnali felvételre keresünk. Jelentkezések a noviszdai püspöki udvar gazdasági hivatalában. 10041

Negatív rotusórt (nő) keres szeptember 16. belépésel Timár fényképész, Subotica, Aleksandrova utca. Ajánlatok eddigi működés és fizetési igénnyel. 10019

Varró és tanulóleányok fizetéssel felvételnek Gutainánál, VII., Ostojiceva ul. 15. 10018

Fahivatalnokot ügyes de-tailistát keres mellobbi belépésre Friedmann Géza fakereskedő, Senta. 10020

Vaskereskedőségét angró üzletünk részére azonnala keresünk. Csakis olyan egyéneknek írásbeli ajánlatát kérjük, kik eddig is angró üzletben dolgoztak. Barzel vasüzlet, Szubotica. 10036

Keress azonnali belépésre fényképészségét vagy nőt. Csakis elsőrendű retuzsör jöhet számításba. Gergric Antal fényképész, Subotica 13. 10026

Iccést

Keress. Spitzer vendéglős, Subotica, Pašičeva ul. 11. 10022

Intelligens urind, ki az államnyelvet is beszéli, elmenne társalkodónőnek, háziasszony támaszának vagy nagyobb gyermekek mellé nevelőnőnek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér »Intelligens« jeligére.

Gyógyszerészgyakornoki állást keresek. Maturáltam, magyar, szerb nyelvben perfekt, németben részben. Jedlicska Gábor Szentá. 10047

Kiszolgáló (pincér) leányt felvesz a Stipić-féle étterem. Ugyanott moslók eladó. 10043

Főmőlnári állást keresek szept. 15. vagy okt. 1-re. Teljes szakképzettséggel bírok, józan, becsületes és pontos vagyok. Ugy a gazdaság, valamint a legkényesebb igények kielégítését vállalom. Szives meghívásokat kér Szabó Tamás főmőlnár, Horgoš, Molnár-mlin. 10060

Nevelőnőt magyar-német nyelvtudással keresek teljes jártassággal 2 éves fiam mellé, aki feltétlen megbízhatóan egyedül is tudja gondozni. Kézimunkázni tudók előnyben. Ajánlatokat 10.001. szám alatt a kiadóba kérek. 10001

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy má 1 dinár, vasnapotól és délután 6 óráig számít. Legkelebb apróhirdetés ára 10 din. Csak feltűnyezett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésfeltevésekhez válaszdíjig mellékelendő.

14 karátos arany karcsattóra

(hivatalos fényképezéssel)
 295 dinár, kerek, különböző mintákban
 395 dinár, vésett, ovális, legujabb minta
 Fenti óra 14 karátos arany huzós karcsattal, 150 dinárral több. Pontos svájci, 10 éves sze kezlet, írásbeli jótállással
Goldberg, Novisad, Kr. Petra 13

Zagreb közvetlen közelében földbirtokkal és két mé-szárszékkel rendelkező 33 éves katolikus fiatalember ezután keres megértő slet-társat. Kb. 250.000 dinár hozomány megkívántatik, amely azonban telekkönyvileg biztosított. Vallás mellékes. — Levelek »Komo-ly« jeligével Radio Reklam, Subotica, kétetnek. 10038

Étkező burgonyát és jó-szágetetésre saját termelést szállít, Danilo Ivkov, Starpar Bačka. 10049

Stingl-szongora, kitűnő könyvszekrény, gardero-b-szekrény, urigarnitúra, ágy, jegesmedve bőrcok, Alt-wien szolnai disztárgyak, konyhaberendezés, speiz-állványok eladók. Karadži-eva 12. 10061

Szűretelőkád 20 hektós tölgyfa, teljesen jókarban, anyag, munka elsőrendű eladó. Jedlicska István, 10045

Emléktáblákat (Jahrzeits-tafel) készít a legszebb ki-veltben Weisz Mór, Jugo-vičeva ul. 22. Levelezőla-pon is megrendelhető. Sziv-keskedjék az elhunyt hēber és magyar nevét, a halálo-zási évfordulót megírni és én a táblát azonnal elké-szitem. 10033

Keress kevésbé használt vagy új 50 HP Diesel mo-tort, kompresszor nélkül, eladók 36 HP használt, kompresszoros Diesel mo-tort. Mita T. Kačanski, Srbobran. 9878

Ápa, négyüléses luxusautó, legjobb állapotban, olcsón eladó. Fa Géza, Velika Ki-jačina. 9925

Lerhorn-felők és fiatal ka-sakok, leghiresebb törzsek ivadéka eladók. Gallus-Farm, Bačka Topola. 9776

20%-os koronabónokét ves-zünk. Pučka štetiona i za-lobni zavod d. d. Osijek. Desatičina ulica 27. 9708

20%-os koronabónokét vesz »Commerce«, Sombor, Kralja Petra 30. 9981

Eladó szekrények, előszoba-fal akasztóval és tükörrel, takarótüzhely, tükör, konyhaszekrény, asztal, für-dőkád kályhával mosdóvíz-tartállyal és asztalok, gyer-mekkosci. — Megtekinthető kedden d. u. 4-6 óra között Jelasičeva ul. 1. I. em. Ju-goszláv Bank-palota. 10000

KIRAKATÚVEGEK VITRUMNÁL NOVISAD. FUTOSKI PUT 137. 9937

Stara Kanizsán, Pašičeva ulica 6. szám alatt egy használt első típusú Ford-autó jutányos ártért eladó. 9982

Eladó nagyforgalmu me-zővárosban mézsárszék. a melyben kóser kimérés is van és egy bentesület ház-zal és felszereléssel együt. Bővebb felvilágosítást nyujt Ármány Imre, Nova Kan-i-ža. 9983

Staramoravican igen jófor-galmu fűszerüzlet italkimé-réssel együtt eladó. Kisa Pál, Stara Moravica. 9984

Nemes, fajtiszta gyümölcs-fákat, díszcserjéket, bogor-és futórósákat őszi szállítá-sra ajánl a Vaidaság leg-regibb kertészete. Kérje őszi árjegyzékünket. Bednarz-féle kertészet, Stara Kan-i-ža. 9930

O'csón o'adó 24 HP autó-csónakmotor. Granik »Sla-vo« Rača. 9978

200 hektoliter óbor és cse-megeszőlő nagyban eladó Hóvérekénél — Ugyanott nagymennyiségű maghával szilva is kapható. Érdeklődni a vasuti órnél Sun-ják állomáson. 9703

Eladó Fordson-tractor hárm-as ekével, 3 éves Wich-lerle-Kovarich 42 collos cséplő, 2 éves elvátorttal együtt, 1 darab N. O. Hof-ber-purifikátor, 14 éves Hofber-hercefejítő, 1 éves Hofber-selektor, 1 benzimotor 8-10 HP, System Adam, 14 éves. Az összes felszerelt gépek ára 180.000 dinár. Denich Pál, Karanac, Baranya. 10003

VÁROSI

M O Z

Hétfő - szerda Vigjáték program

A repülő pénzszekrény

vigjáték.
 Pikáns bűnügyi bonyodalom egy buldog körül.
 Főszereplők: Iris Arlan, Mária Kid, Harry Halm.
 Starfilm Starfilm

20%-os koronabónokét minden összegben vásárol Léderer Dezső, Szombor. 9725

Zophir-kályha 8 csöves, fehér, zománcozott eladó. Sienkievičeva 19 9840

KÜLÖNFÉLE

Beszálló vendég'ő Novisa-don jó forgalmu, két ucca-ra nyíló, forgalmas úton, nagy telekkel, pincékkel, istállókkal, szabadkézből eladó, esetleg megfelelő óvadékkal bérbé adó. Ezen helyiségek más célra is át-alakíthatók, gépraktárnak vagy banknak is megfelel. Bővebbet noviszdai kiadó-ban. 10035

Kétszobás udvari lakás, iro-dának is alkalmas, azonnal kiadó. Aleksandrova uli-ca 11. 10027

Butorozott szoba, különbe-járáttal kiadó. Cim a ki-adóban. 10028

Modern 5-6 szobás lakás, fürdőszobával, kizárólag a belterületen bérbé keres-tetik. Radio Reklam. 10055

Modern 3 szoba verandá-lyal, fürdőszoba, vízvezeték-vel, minden mellékhelyi-séggel Palicón a legszebb helyen minden elfogadható áron kiadó. Dohány fako-roskedő. 10062

Szép urilakás új házban cementgyár mellett azon-alra kiadó. Markovičeva 12. 10021

Csinosan butorozott külön-bejárattal, világos szoba ki-adó a beltéren. Cim a ki-adóban. 10037

Két szoba előszobás uccai lakás mellékkeliségekkel azonnala kiadó. IV., Pal-motičeva ul. 21. 10017

Szép lakás, két szoba, elő-szoba, konyha, nyári kony-ha és egyéb mellékkelisé-gekkel, új házban egész-séges, csendes, portmentes he-lyen november elsejére ki-adó. Cim: Parsetičeva uc-a 15. (a villanyteleppel szemben levő ucca) Szub-otica. 9962

Kiadó, esetleg elszámolásra is, kedvező feltételek mel-lett jól bevezetett cukra-z-da, bevenülés miatt. Ér-deklődni: Horváth cukrasz-nál, Temerin. 9972

2 diákot, vagy diákleányt elvállalok teljes ellátásra. Külön szoba, szerb, német és franciayelvű gyakorlat, esetleg a tanulmányi fel-ügyeletet is vállalom. Cim a kiadóban. 10011

Erendezett iroda Aleksan-drova ulicán 9. szám alatt kiadó. Érdeklődni Meteor-filmnél. 9950

A szépség hatalom, a szép-ség siker! Szeplő és májfolt ellen használjon Kovács-féle nagyenyedi arkenő-csőt és borax-szappant. — Kapható mindenütt. Főle-rahát: Herczl-drogéria, Sub-otica. 3101

Ujonckol! Szakavatott egyé-nek pontos felvilágosításo-kat adnak katonai termé-szetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározá-sára és jogos esetekben a szolgálatok megrovítására vonatkozó ügyekben. Nem-zetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9.

Közzetijük a legrövidebb idő alatt az engedélyek minden fajtaját, állampol-gársági, itt-tartózkodási en-gedélyt, (trafik, kávékimé-rés, lícno i mesno pravo stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova uli-ca 9. 9090

Észak- és Délamerika ösz-szes államaink jegyzéke minden odautazásra vo-natkozó utbaigazítással most tíz dinárért kapható. Küldhető posta- vagy ok-mánybélyegyekben. Nemzet-közi Iroda, Aleksandrova ulica 9, Subotica.

Ingyen kap 1 próbadozoz eredeti Daruvary krémet, ha portóra beküld bélyeg-ben 2 dinárt. A Daruvary krém ezidél a legjobban bevált szer arctisztalansá-gok, szeplők, májfoltok ellen. Kapható szaküzletekben. Postai szétküldés Blum gyógyszerár, Szubotica, főpostával szemben. 6190

A főuccón egy ujonnan épült emeletes épületben lé-vő két uccai szoba s vízve-zetékkel felszerelt mosdó-szoba, nagy uccai erköllyel butorozva vagy butor nél-kül augusztus elsejére ki-adó. Felvilágosítást nyujt »Dunav« biztosító Vilso-nova ulica 11. 7821

»Palma« cipők kiválósá-gát minden vevőm dicséri. »Palma« cipőáruház, Hus-piac, volt Mácskovics-ház. — Szándéktilónlegességeim megérkeztek. 3631

Egy-két diákot modern bel-területi lakásba teljes el-látásra elvállalunk. Cim a kiadóhivatalban. 9939

Fűtéren butorozott szoba kiadó. Érdeklődni lehet Sokolska ul. 2. ügyvédi iro-dában. 9661

HARCBA A ROVAROK ELLEN